

Dragi krajani,

Pa smo že krepko v novem letu 1985. Le-to nas je tokrat obdarilo z obilico snega in izjemno nizkimi temperaturami, kot bi se hotelo oddolžiti za prejšnja leta.

Ne glede na to pa smo medtem ljudje in dogodki odšli naprej: počastili smo slovenski kulturni praznik, priklicali, proslavili in slovesno pokopali tudi pusta. Kanček šegavega veselja menda nikomur ne škodi, že zato, da bi vedeli, da je življenje zelo resno opravilo, ki ga je treba opravljati zavzeto, odgovorno.

Čez kakšen dober mesec se bomo že preselili v pomlad, skupaj s tistim, kar je zraslo čez zimo, saj se je treba ob teh naših popotovanjih skozi letne čase in čas nasploh tudi s čim izkazati, mar ne?

Veliko uspehov.

Uredniški odbor

P.S.

Naše naslovnice naj bi bile bolj živahne, je menilo nekaj bralcev. Morda res. Današnja je za „pokušino“, vam je všeč?

Ocena poslovanja gospodarstva v letu 1984

Z rezultati poslovanja OZD gospodarstva občine v letu 1984 ne moremo biti povsem zadovoljni. Rast industrijske in kmetijske proizvodnje je sicer presegla resolucijska predvidevanja, vendar pa se je število opravljenih ur v gradbeništvu in promet v trgovini — gostinstvu bolj zmanjšal kot smo z resolucijo predvidevali. Prav tako so bili prevozi v prometu nižji, kot smo načrtovali. Tako ocenjujemo, da v letu 1984 nismo dosegli načrtovane realne rasti družbenega proizvoda.

Za leto 1984 smo načrtovali 25 % večji izvoz na konvertibilno področje in 5 % povečanje uvoza. Dejansko

pa smo konvertibilni izvoz povečali za 6,6 %, uvoz pa je bil 11,9 % manjši kot leto poprej.

Negativno je tudi to, da nismo uspeli obvladati rasti materialnih stroškov, kar je povzročilo, da je ekonomičnost še nadalje padala. Ocenjujemo pa, da smo resolucijski cilj, da se obdrži delež akumulacije iz leta 1983 v dohodku, dosegli. V letu 1984 smo ustvarili tudi nekaj čez 230.000.000,- din izgub, za katere ocenjujemo, da bodo pred oddajo zaključnih računov SDK pokrite.

M.B.

Spomnimo se starih Bistričanov

V tem desetletju bo minilo 200 let od rojstva štirih pomembnejših Bistričanov.

Prvi je bil FRANC BILC. Rojen je bil v Ilirski Bistrici leta 1786 in umrl kot župnik v Harijah leta 1824. V Ljubljanski gimnaziji je bil njegov učitelj Valentin Vodnik. Zanimal se je za slovenski jezik in celo predlagal reformo slovenskega črkopisa. Navezal je stike s slovenskim slavistom Kopitarjem, ki je živel na Dunaju. Znal je več slovenskih jezikov, med njimi tudi ruski jezik in je leta 1821 povabil ruskega carja Aleksandra, ki je bil tedaj v Ljubljani na kongresu svete alieanse, k ogledu Cerknškega jezera. Tudi pesmi je zlagal in nabiral besede za Vodnikov slovar. V domačem kraju je okrepil preporodno misel.

Eden od stebrov slovenstva v Ilirski Bistrici je bil domačin MATIJA LIČAN (1784–1877). Imenovali so ga „stari Slovenec“. Bil je pobudnik narodnega dela in tudi soustanovitelj bistriške čitalnice 1864.

Ena izmed prvih učiteljic na Slovenskem je bila Bistričanka KATARINA HODNIK, rojena leta 1783. Njeno diplomu iz leta 1801 je podpisal slovenski literarni delavec Blaž Kumardej.

V tem stoletju bo tudi poteklo 200 let rojstva Bistričana ANTONA VALENČIČA, ki je v avstrijski vojaški službi dosegel čin generala. Prav je, da obudimo spomin na naše stare pomembnejše rojake.

Naj še omenimo, da nas je na naše „200-letnike“ opozorila naša zvesta bralka Alenka Mikačič, roj. Žnideršič — Košomatova, hčerka čebelarja in nekdanjega bistriškega župana Antona Žnideršiča.

V Ilirski Bistrici bo osrednja proslava ob 40-letnici zmage

V Ilirski Bistrici bo 2. junija 1985 organizirana osrednja proslava v Slovenskem Primorju in Istri v počastitev 40-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom.

Proslava bo sovpadala z občinskim praznikom 4. junijem. Prireditve pod geslom „40 let zmage nad fašizmom in

osvoboditev Istre in Slovenskega Primorja“ so se že pričele, nadaljevale pa se bodo skozi vse leto 1985

Prihodnja številka Krajana, bo posvečena temu jubileju.

Nova pošta že — ampak kdaj?

Takšen je bil zaključek razprave na februarški seji delegacije SIS za PTT promet Koper za občino Il. Bistrica. Ni čudno, če so delegati največ pozornosti posvetili prav

osnovnemu problemu nerazvite poštne dejavnosti v našem mestu oziroma občini — poštni stavbi. Gre namreč za ključni problem. Boljših poštних storitev ne bo v naši občini, dokler ne bo nove stavbe in nove avtomatske telefonske centrale. Sedanji prostori so pretesni, centrala praktično nima več prostih priključkov in kot kaže, se obeta

sedem suhih let za nove telefonske naročnike. Da je stanje še bolj pereče, nas opozarja podatek, da vlaga Podjetje za PTT promet Koper v zadnjih letih vse več sredstev na obalnem področju, področje naše občine pa je vse bolj zapostavljeno, tako se razlika v razvoju posameznih področjih vse bolj povečuje. Najbolj pereč je problem telefonije, kar se odraža v podatku, da ima naša vozliščna pošta od vseh pošt na Primorskem najmanj naročnikov, in sicer 1492, kar je skoraj polovico manj od izolske pošte, ki je pred nami v tabeli števila telefonskih priključkov. Vse ostale pošte pa imajo bistveno več priključkov. Na sto prebivalcev pride v naši občini le 9,8 telefona, na celotnem bmočju ki ga pokriva Podjetje za PTT promet Koper, pa že 16,4 telefona. Torej je opazen razkorak naše nerazvitosti v primorskem prostoru.

Namesto števil

Nekje so problemi takšni, nekje drugačni, v šestem rajonu naše KS specifični, saj se nekoliko razlikujejo od problemov in nalog v drugih rajonih. Vse pa kaže na to, da postaja zemlja zopet vse bolj in bolj spoštovana, skrb človeka za njeno obdelovanje pa je iz dneva v dan večja. Delo in samo delo je tisto, kar bi moralo biti veliko bolj spoštovano kot je — menijo krajanje šestega rajona naše KS. Prav zaradi zgoraj navedenih dejstev je del krajanov omenjenega rajona odločil, da si uredi nekaj poljskih poti. Do lepšega jutri nas ne vodi dolgovezno govorjenje na sestankih in kupi zapisnikov. Ne smemo si dovoliti več dela brez rezultatov.

Viljem GRLJ

Da bi nekoliko presegli ta problem, se je letos pristopilo k izdelavi projekta za novo pošto stavbo. Izdelovalec projekta je Invest biro Koper, obljublja pa, da bo dokumentacija izdelana do letošnjega poletja. Investitor — PTT Koper predvideva začetek izgradnje v prihodnjem letu spomladi. Vendar pa le ostaja dvom in strah, da so to le prazne obljube, saj so dosedanje izkušnje pokazale, da se o novi stavbi razpravlja že vrsto let, vendar samo razpravlja. Kot kaže, bomo uspeli pri hitrejšem razvoju le, če se bomo skupno organizirali in pristojni organi posvetili ustrezno pozornost tej problematiki, sicer bomo zamudili morda zadnjo priložnost, ki naj bi nas popeljala v povprečno razvitost Primorske oziroma republike.

Z.T.

Trnovci pri prostovoljnem delu

II. Skupščina „Mladinskega servisa“ Ilirska Bistrica

Člani MS so se 31.1.1985 zbrali v prostorih KS na drugi redni skupščini Mladinskega servisa. Izbrali smo nov svet servisa, pregledali minulo delovanje in se dogovorili o smernicah za nadaljnje delovanje.

Poročilo o preteklem delovanju je podal dosedanj predstnik MS D. Gril. MS je bil ustanovljen pred letom in pol, in sicer na pobudo študentov, ki so delali v Ljubljani, provizija za njihovo delo pa se je stekala v Postojnski servis. Torej smo ustanovili servis tudi v Il. Bistrici — tako zaslužen denar priteka v domačo občino, kar je vsekakor pozitivno. Nesporno je MS tudi dobra rešitev za mladino v Il. Bistrici, katere žepni proračun je vse manjši, ne nazadnje pa ne moremo spregledati tudi pozitivnega učinka za delovne organizacije, ki občasno potrebujejo večje število delavcev, pa jih tako preko MS lahko hitro in brez problemov dobijo.

Sredstva, ki se zbirajo pri MS, so namenjena spodbujanju in podpiranju mladinskih dejavnosti na kulturnem in športnem področju. O razdelitvi oziroma porabi sredstev odloča svet servisa. Na skupščini smo izvolili nov svet servisa, v katerem so poleg študentov — izvajalcev del — samo še predstavniki OK ZSMS — v katere okrilju delamo — (prej še predstavniki SZDL in ZSS), tako da z dohodkom razpolagajo res tisti, ki ga ustvarijo.

Do konca prejšnjega leta so se sredstva servisa „drobila“ — podpirali smo predvsem dejavnost študentov, pa razna

društva... Letos pa je MS vložil precejšen del sredstev v nabavo video-aparatur. Z njimi bo „upravljali“ klub študentov, na čigar pobudo smo aparature tudi kupili. Čez slab mesec dni bo pri KS začela delovati video-sekcija, z video predstavami pa bomo skušali izboljšati položaj kulture v občini (ki ni na posebno zavidljivem nivoju) — kar je tudi osnovni namen investicije. Poleg tega bomo video uporabili še v druge namene — za njegovo uporabo se zanima OK ZSMS, pa tudi nekatere DO v občini.

O nadaljnjih naložbah še razmišljamo, vsekakor pa sredstev ne nameravamo več drobiti, temveč se bomo usmerili v čimbolj donosne naložbe.

Poleg tega bomo skušali utrditi sodelovanje z Opatijsko zadrugo ter navezati stike s Koprom in Piranom. Še naprej pa bomo povezani z ARS inženiringom v Ljubljani, kjer dela večina članov MS.

Razmišljali smo tudi o tem, da bi tajnica MS delala tudi v popoldanskih urah (vsaj enkrat tedensko), saj je interes za sodelovanje z MS narasel. Tega smo vsekakor veseli, pa vas vseeno še enkrat opozorimo:

VSE INFORMACIJE LAHKO DOBITE NA SEDEŽU MS, BAZOVIŠKA, V PROSTORIH OK ZSMS VSAK DAN MED 8. IN 11. URO.

POLEG DO, ZA KATERE LAHKO OPRAVLJAMO VSA MOGOČA DELA (DELA V PROIZVODNJI, TIPKANJE, FINALNO ČIŠČENJE...), SE LAHKO NA MS OBRNEJO TUDI POSAMEZNIKI, KI POTREBUJEJO

VARUŠKO ZA VEČERNE URE, INŠTRUKCIJE ZA RAZLIČNE ŠOLSKE PREDMETE IDR.

Za MS:
Mojca Čeligoj

Akumulacija klivnik

Prilavljalna dela v Klivniku

Pri obravnavanju programa sanacije voda reke Reke je bilo ugotovljeno, da bo potrebno poleg ukinitve mokrega postopka v Lesonitu, izgradnje naprave za predčiščenje

odpadne vode TOK in izgradnje komunalne čistilne naprave, zagotoviti tudi zadosten pretok vode v Reki v sušnem obdobju. Onesnaženje skupnih industrijskih in komunalnih odpadnih vod Ilirske Bistrice je namreč tolikšno, da kljub učinkovitemu čiščenju reke Reka brez bogatenja nizkih vod ne bo v II. kakovostnem razredu. Zaradi tega sta bili že pred leti izdelani dve študiji, v katerih so bili obdelani akumulacijski prostori na Reki in njenih pritokih: Mola, Klivnik, Posrtva, Dula, Jablanica, Padež in Vreme. Akumulacija na Moli je že zgrajena, za naslednjo najprimernejšo pa je bila ocenjena akumulacija na Klivniku, ki je trenutno v fazi izgradnje.

Z izgradnjo akumulacije na Klivniku bo na voljo dovolj vode za bogatenje nizkih voda reke Reke. Poleg tega ne smemo zanemariti tudi drugih stranskih pozitivnih učinkov. Z zadrževanjem voda bomo zmanjšali nevarnost poplave, posebno v kombinaciji z Molo. Poleg tega bo možno izkoriščati akumulacijo za zagotovitev tehnološke vode, za oskrbo s pitno vodo, v energetske namene z izgradnjo male hidro elektrarne, ostajajo pa še drugi interesi, kot so ribištvo, rekreacija in slične dejavnosti.

Informativno navajamo nekaj tehničnih podatkov za obe akumulaciji:

	enota	Mola	Klivnik
Prispevna površina	km ²	21,3	8,00
Stoletne vode	m ³ /s	93,4	45,2
Kota zaježitve	m	434,1	470,0
Kota max. gladine	m	435,5	471,5
Kota dna doline	m	413,0	446,0
Volumen akumulacije	m ³	4.160.000	4.300.000
od tega: mrtev prostor	m ³	260.000	300.000
koristen volumen	m ³	3.040.000	3.400.000
volumen za zadrževanje visokega vala	m ³	860.000	600.000
Volumen vgrajenega materiala v pregrado	m ³	40.100	198.500

V sušnem obdobju bo možno za bogatenje nizkih vod v Reki odvzemati naslednje količine:

Trajanje sušnega obdobja

	1 mesec	2 meseca	3 mesece
Mola	1.135 l/s	567 l/s	378 l/s
Klivnik	1.269 l/s	634 l/s	423 l/s

Predračunska vrednost pregrade na Klivniku znaša 335,5 milijona din.

Ta sredstva so zagotovljena iz naslednjih virov:

67,624 mio din OVS Primorska
22,147 mio din SKIS Ilirska Bistrica
205,529 mio din združevanje sredstev vodnega gospodarstva

295,300 mio din skupno vodno gospodarstvo in SKIS
40,000 mio din enote JLA s svojim delom

335,300 mio din skupno

Za združevanje sredstev na nivoju vodnega gospodarstva Slovenije je sklenjen ustrezen samoupravni sporazum. Sredstva se bodo združevala v treh fazah v letih 1984–86. Izdelava investicijske in tehnične dokumentacije, kakor tudi ostalih pripravljalnih del za investicijo je potekala v letu 1984. Do sedaj so izvršena naslednja pomembnejša dela:

- Izdelan in revidiran je bil projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja in za izvedbo.
- Pridobljena je bila lokacijska odločba in gradbeno dovoljenje za pripravljalna dela in prvo fazo izgradnje.

- Odkup zemljišč je v zaključni fazi.
- Izdelana je bila razpisna dokumentacija za zbiranje ponudb izvajalcev del. Prispele so štiri ponudbe za gradbena dela in dve ponudbi za specialna geotehnična dela. Kot najustreznejši sta bili izbrani delovni organizaciji Poslovna skupnost Hidrogea Maribor in Geološki zavod Ljubljana, TOZD Geotehnična dela.
- Z izbranimi izvajalci del so bile sklenjene ustrezne pogodbe, s tem da je pri Hidrogei nosilec del Podjetje za urejanje voda Nivo iz Celja, sodelujeta pa še VGP Hidro Koper in VGP Maribor. Gradbeni nadzor opravlja VGI Ljubljana.
- Izdelan je bil projekt, pridobljeno lokacijsko in gradbeno dovoljenje za trafo postajo in priključni daljnovod. Pridobljeno je tudi dovoljenje za poizkusno obratovanje.
- Z enotami JLA je bila sklenjena pogodba za leto 1984 in dogovorjeno sodelovanje tudi v 1985. letu. V letu 1984 je bila ob sodelovanju enot JLA narejena dovozna cesta s platoji v dolžini 1.190 m in en del zemeljskih pripravljalnih del na talnem izpustu.

- Nabavljene so bile cevi za talni izpust.
- Izvajalec je začel z izvajanjem del na objektu novembra 1984. Do sedaj je izvršena odkrivanja humusa, izdelane so betonske plošče za geomehanska dela, zaključujejo se dela na talnem izpustu in pričela so se dela na podslapju.
- Geološki zavod izvaja vrtine in injiciranje tesnilne zavese na desnem bloku.

Investitor pri gradnji akumulacije na Klivniku je Komunalno gradbeno podjetje Ilirska Bistrica. Osnovna naloga investitorja bo, ob zadovoljivem izvajanju fizične izgradnje, zagotovitev morebitnih potrebnih premostitvenih sredstev, v kolikor bo dinamika pritoka združenih sredstev počasnejša od predvidene dinamike izgradnje. Ravno tako bo potrebno pravočasno zagotoviti vire za pokrivanje morebitnih razlik med predračunsko in dejansko vrednostjo investicije, če bodo podražitve večje od predvidenih. Po sedanjih predvidevanjih bo akumulacija zaključena leta 1986 in leta 1987 sposobna za prvo polnjenje.

A. Štemberger

Škoromati!

„Škoromati grejo ...“ so tisto nedeljo navsezgodaj kričali vaški otročaji in se poskrili v hišne veže — partune.

V zgornjem delu vasi se je oglasil rog, kmalu za njim pa oglušujoče zvonjenje vseh vrst zvonov in suho pokanje, kot bi nekdo tolkel s suho palico ob drugo. Melodija iz starega meha pa je ob pomoči bobna privzdigovala pete starim in mladim.

Po vasi je krenila povorka škoromatov. Pust je tu in z njim veselje in oživljanje stare pustne navade.

V starem slikovitem delu vasi so škoromati in njihovi spremljevalci postavijo v vrsto, seveda po dokaj strogem redu, in že se pustni sprevod vije po vasi.

Zanimiv star običaj pustovanja — škoromatije iz Podgrada je v zadnjih letih ponovno oživel. Spet imamo priliko videti škoromate zgončare v pisanih oblačilih s šilastimi in bogato z rožami okrašenimi kapami, pa s celo vrsto oglušujočih zvoncev okrog ledij. „Kliščarji“ spet pokajo s svojimi skorajda dvometerskimi lesenimi kleščami, sami pa kot strašljive pojave lovijo dekleta in žene, jih vkleščijo, škoromati — zgončari pa jih pošteno omrčijo — namažejo s sajami.

Resnoba poberin s škromatom in dobrim semenom običiče sleherni hišo v vasi, pobere bogate darove in vošči srečo za danes in vse leto. Otroške poglede, pa tudi poglede odraslih, pritegne orjaški medo, ki ga je vodil cigan. Joj, saj je kot pravi medved.

Ženin in nevesta, lepa in umirjena, kot se spodobi, stopata nekje v sredini povorke. Nevesta mi je nekako znana, saj je čisto podobna sosedovemu Rajku. (Seveda, saj je on). Čisto nasprotje pa sta kmet in kmetica, žanjica in pastir, pa jemprhar (popravlja dežnike, brusi škarje), razposajeni in malce bahavi, veseli in dobrodušni.

Škoromati po bistriških ulicah

Turek, (masko je baje prinesel nekdo iz tujine, vseč je bila ljudem in ostala je v sprevodu), pisar pa dohtar ali medicinska sestra (spet fant ali možak) in kdo bi še vse naštel. Vse do zadnje, zanimive pojave, se vije vrsta domiselnih (lahko rečem sodobnejših) maškar. No in čisto na koncu dva fanta, ki nosita „ploho z napisom: Pust se bliža, rjopa ni, ča si revica čakala, da si ga nisi ušefala.“. Očitno se ta predpust ni v vasi nihče oženil.

To leto je bilo kar naporno: nedelja — povorka po Podgradu, pobiranje darov po vasi in sosednjih vaseh. Sodelovali so le fantje in mošje.

Na pustno soboto pa so se škromatom pridružile še žene in dekleta in hajd na Občine na pustno tekmovanje. Pohvalimo jih, saj so med skupinami poželi najvišje priznanje.

Nekoliko utrujeni, a vendar dobre volje, so svoja lepa preoblačila, šege in navade ponosno razkazovali radovedni publiki v Cerknici, kjer so z drugimi skupinami ustvarili prijetno vzdušje.

Pa je že tu pustni torek in prebivalci občinskega središča zaprejo glavno cesto in križišče: „Škromati grejo iz Podgrada!“.

Lep običaj, ni kaj reči. Vsega po malem za vse. Pa ne bo ostalo samo pri tem. Organizatorji že razmišljajo, da bi oživel še kak domač, malce pozabljen običaj, ustanovili morda celo društvo z bogatejšo vsebino v katerega bi pritegnili še druge.

Zaželimo jim uspeha, čez leto pa bodo prav gotovo vaški otročaji spet kričali: Škromati grejo . . .!“

Franc Gombač

Zima, zima bela . . .

Tako hude zime že dolgo ne pomnijo. Bila je najbolj mrzla zima po letu 1929. Marsikdo je bolj kot običajno prislusnil vremenskim poročilom in napovedim, skratka o letošnji zimi se je več govorilo, razmišljalo, ugibalo in primerjalo. Vse to in še malo radovednosti, pa je bilo dovolj razlogov za obisk pri Žgurjevih v Jurčičevi 2/a, ki imajo v oskrbi malo meteorološko postajo. Kako in kaj je s to rečjo, smo se pogovarjali s tovarišico Mirko Žgur, ki je odgovorna za odčitavanje in posredovanje vremenskih podatkov Meteorološkemu zavodu v Ljubljani. Le-ta pa jih posreduje naprej radiu Ljubljana.

„KOLIKO ČASA SE ŽE UKVARJATE Z VREMENOM OZIROMA ODČITAVANJEM IN POŠILJANJEM TEH PODATKOV?“ je bilo naše prvo vprašanje.

Nekako 25 let bo. Še pred osmimi leti smo sami računali in sestavljali mesečna in dekadna poročila ter jih pošiljali celo v Beograd. Danes gre vse to bolj sodobno. Vsakodnevna poročila pošiljamo v Ljubljano, kjer jih računalniško obdelujejo in posredujejo drugim uporabnikom.

„BI NAM PROSIM OPISALI TO VAŠO METEOROLOŠKO POSTAJO?“

„Najprej moram povedati, da to ni naša postaja, ampak je last Meteorološkega zavoda iz Ljubljane. Mi jo samo uporabljamo. To je lesena hišica širine 45 cm, dolžine 55 cm in 70 cm višine. Potavljena je na ogrodju 2 m visoko nad zemljo. V njej je 5 termometrov za merjenje temperature, higrometer za merjenje vlage in grafikon, ki ima nalogo, da točno zabeleži čas odčitavanja. Merimo

JANUAR	1980	1981	1982	1983	1984	1985	5 cm od tal	višina snega
1	— 7,3	— 7,5	+ 7,9	— 7,4	— 2,8	— 8,8	— 10,2	
2	— 3,4	— 6,1	+ 1,9	— 5,6	— 1,6	— 9,8	— 10,6	
3	— 7,1	— 4,8	— 2,9	— 4,5	+ 6,8	— 10,7	— 12	
4	— 11,4	+ 4,5	+ 1,6	+ 0,5	+ 2,9	— 13,1	— 14	
5	— 8,7	— 1,1	+ 6,1	+ 5,0	— 1,0	— 9,5	— 9	
6	+ 0,4	— 9	+ 6,5	— 1,0	— 3,0	— 15,4	— 17	
7	— 3,1	— 8,5	— 3,5	+ 1,3	— 6,3	— 12,6	— 14	
8	— 7,7	— 7,9	— 9,3	+ 3,5	— 5,5	— 9,1	— 20	
9	— 9,3	— 7,5	— 6,5	— 0,5	— 1,4	— 12,4	— 13	
10	— 9	— 15,0	— 5,5	— 7,6	— 2,7	— 9	— 10	
11	— 11,5	— 12,2	— 6,4	— 7,1	— 4,0	— 16,5	— 18	
12	— 4,3	— 12,5	+ 0,1	— 7,6	— 15,4	— 18,6	— 19	
13	— 8,7	— 0,6	— 4,0	— 8,7	— 12,8	— 7,7	— 10	
14	— 14,8	— 5,7	— 8,6	+ 0,4	— 10,8	— 8,5	— 6	
15	— 4,9	— 9,2	— 9,4	— 1,9	+ 3,6	— 9,3	— 9	
16	— 4,8	— 5,0	— 8,6	— 5,2	— 3,2	— 5,2	— 5	35 cm
17	— 4,3	— 11,5	— 8,2	— 6,8	— 2,5	— 11,0	— 7	
18	— 3	— 1,9	— 7,6	— 2,9	— 0,3	— 15,0	— 14	28 cm
19	— 7	— 7,7	— 6,5	+ 2,4	— 5,5	— 2,4	— 2,6	27 cm
20	— 3,9	— 6,4	— 7,7	— 3,2	+ 0,6	+ 0,4	+ 0,2	23 cm
21	— 3	— 2,0	— 8,1	— 4,5	— 1,2	— 0	— 1	18 cm
22	— 5,5	— 1,2	— 10,1	— 4,4	— 1,5	+ 3,3	+ 1,5	11 cm
23	+ 3,4	— 1,5	— 9,0	— 6,4	— 0,8	+ 7,4	+ 6,3	
24	+ 3	— 2,9	— 6,7	— 6,0	+ 1,0	+ 1,0	+ 8	
25	— 0,2	— 9,4	— 2,2	— 7,7	— 4,8	— 4,2	— 4,2	
26	— 4,2	— 7,5	— 9,1	— 4,4	— 9,8	— 0,2	— 1,4	
27	— 6,4	— 6,7	— 6,9	— 0,7	— 6,3	+ 5,0	+ 4,4	
28	— 8,5	— 3,5	— 0,7	— 1,8	+ 2,4	— 1,3	— 2,4	
29	— 0,6	— 2,6	— 5,9	+ 2,7	+ 1,9	— 3,3	— 4,3	
30	+ 3,5	— 0,7	— 5,6	+ 6,6	— 0,2	— 5,1	— 6,1	
31	+ 5,3	— 6,4	— 4,0	+ 0,8	+ 0,9	— 4,9	— 5,4	

maksimalno temperaturo — to je najvišja dnevna temperatura, minimalno temperaturo, temperaturo 5 cm od površine zemlje oziroma od tal, količino padavin — dežja ali snega in burjo ali veter. Le-to merimo s pomočjo posebej pripravljenih tabel. Temperaturo merimo s suhim in mokrim termometrom“.

„KAJ BI NAM ŠE LAHKO POVEDALI O SVOJEM DELU?“

„Vse prej navedene podatke odčitamo točno ob 7.00 uri, 13.00, 14.00 in 19.00 uri. Radio Ljubljana objavi samo podatke odčitane ob 7. in 13. uri. Delo samo ni naporno, je pa vezano na točno določen čas, tako da smo vsi trije — jaz, mož Jože in hči Urška vezani na to opravilo. Večkrat se zgodi, da nas za podatke sprašujejo sosedje, znanci ali prijatelji, ki jih potem primerjajo s svojimi.“

„ZA KONEC MORDA KAKŠNA ZANIMIVOST.“

„Lahko povem, da se pri nas izmerjene temperature dostikrat razlikujejo od temperature, izmerjene pri Lesonitu oziroma ob reki Reki. Pozimi pride do 3 stopinj razlike. Da ne bo pomote, seveda je bolj mrz ob reki Reki, kot pa pri nas, ki smo že nekoliko višje. Poleti je pa ravno obratno. Razlika je tudi med pri nas izmerjeno

temperaturo in temperaturo izmerjeno okrog drogerije, čeprav je samo nekaj sto metrov razlike. Še bolj bo morda zanimivo to, da se večkrat zgodi, da pri nas izmerimo najnižjo temperaturo v Sloveniji, pa tega niti ne objavijo, ali pa izmerimo višjo temperaturo kot v Portorožu.

To se pojavlja predvsem v spomladanskem in jesenskem času. Občutek imam, da se tem podatkom na meteorološkem zavodu čudijo in nam včasih ne verjamejo. Morda pa se bodo začeli v bodoče resneje ukvarjati s tem našim problemom.

Čas je bil tisti, ki nas je priganjal in za konec smo od tov. Mirke dobili še podatke za temperature meseca januarja, za katerega velja, da je najbolj mrzel mesec v letu.

Razpredelnica prikazuje izmerjene temperature za januar ob 7. uri zjutraj. Za leto 1985 so dodane še izmerjene temperature 5 cm od tal prav tako ob 7. uri zjutraj in količina snežnih padavin.

Pa še nekaj podatkov: decembra 1961. leta se je živo srebro spustilo na -15°C pod ničlo, kar je nenavadno za tačas. Leta 1982 je bila temperatura v januarju kar 24 dni pod ničlo, večkrat celo pod -10° , seveda merjeno ob 13. uri.

Tovarišici Mirki se za njeno prijaznost lepo zahvaljujemo ter se priporočamo še za kakšno zanimivost, ki bi jo lahko objavili v KRAJANU.

Spomin še živi

Orkanska burja je prevrnila vlak pri topolskem mostu

Kaj so nam povedali starejši ljudje o zimi leta 1929:

HRVATIN Alojz, Matinov, 70 let, iz Staroda:

„Še danes se govori o tisti hudi zimi. Jaz se spominjam, da so bile poljske poti in poti, ki so povezovale vasi, dolgo časa neprehodne. Jaz sem imel takrat 14 let in kot tak je nisem veliko občutil, čeprav ne morem trditi, da je bilo poskrbljeno za dobro obutev in obleko, vendar kdo bi ustavil 14-letnega fanta, da se ne bi podil po snegu, pa čeprav je bilo morda 10 stopinj pod ničlo.“

MIKULETIČ Antonija, 86 let iz Harij:

„Bili so zameti čez 3 m visoki. Poljske in druge poti je sneg pokrival pozno v pomlad, tako da so šli kmetje pozno orat svoja polja. Mleko se je nosilo peš po 20 litrov na

Zima v februarju leta 1940

hrbtu v mlekarno. Velika voda je zmrznila, tako da je predstavljala bližnjico iz naših vasi v Bistrico.“

JERŠINOVIČ JANKO, 71 let iz Zarečja:

„Huda zima je bila to. Spominjam se, da je le redko kdo imel za tiste čase primerno obutev in obleko. Za zimo so bili eni čevlji dovolj in še te smo varovali kot pravo dragocenost. Spominjam se leta 1940, ko je bila tako močna burja, da je prevrnila vlak na Topolškem mostu. Dobro mi je ostalo v spominu, da je bilo v enem vagonu tudi „kofje“. Kljub temu, da so ga stražili žandarji, da marsikomu uspelo odnesti domov „škrtoček kofjeta“.

SMUK IVKO, 65 let iz Il. Bistrice:

Kar celo stran spominov na tiste čase nam je poslal. Povzeli bomo samo delček njegovih spominov. „... Šapjanski tunel je bil zasut z zametom čez 10 m, tako da so vlaki stali dalj časa. Brinškov klanec je bil pokrit z čez 2 m visoko snežno odejo. Takrat, pa tudi kasneje se je govorilo, da ima „burja svoje mlade“ prav tu v Bistrici, kjer znajo razsajati tudi do 7 dni“.

ŠTEFANČIČ DRAGICA, 65 let iz Il. Bistrice:

„Spominjam se, da so bili takšni zameti, katerih niso mogli prebiti. Zato se je marsikje naredilo tunel skozi zamet, da

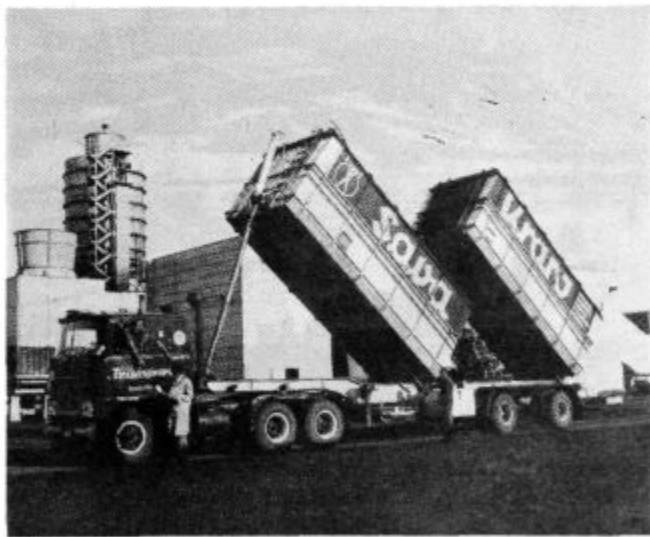
smo lahko šli k sosedom po mleko ali podobno. Ko se je vlak prevrnil na topovškem mostu — to je bilo kasneje, se spominjam, da smo šli gledat posledice burje, malo iz radovednosti, malo pa zato, ker je bilo v enem od vagonov „kofje“.

Za zaključek naj dodamo, da vsi, ki smo jih vprašali po zimi leta 1929 so bili enotni v naslednjem; v decembru mesecu pred novim letom 1929 je bilo lepo, suho in malo mrzlo vreme. Takoj po novem letu pa je snežilo neprenehoma 2 dni. Snežna odeja je bila čez 1 m visoka. Temperatura se je spustila globoko pod ničlo. Nato snežnih padavin v januarju ni bilo veliko, pojavila pa se je burja, ki je opravila svoje. Ponovno se je sneg pojavil okrog pusta, pa spet burja, ki ni hotela nehati. Tako se je sneg obdržal nenavadno dolgo za naše kraje. Pomlad pa je le prišla, kljub hudi zimi. Kmetje so svoja polja zorali, posejali in kot sta nam povedala MIKULETIČ ANTONIJA in JERŠINOVIČ JANKO, je bila letina tisto leto kar obilna. Pa naj nam bo to v tolažbo, da je tudi letos živo srebro padlo globoko pod ničlo, pri tem pa je uničilo marsikaterega zajedalca ali škodljivca. Zemlja se je tudi dobro odpočila kot temu pravimo.

Opomba: Vsem, ki ste nam bili v pomoč, se najlepše zahvaljujemo. Posebej fotografu Emilu Maraž za posredovane fotografije.

J.M.

V Transportu prejeli pomembno mednarodno priznanje

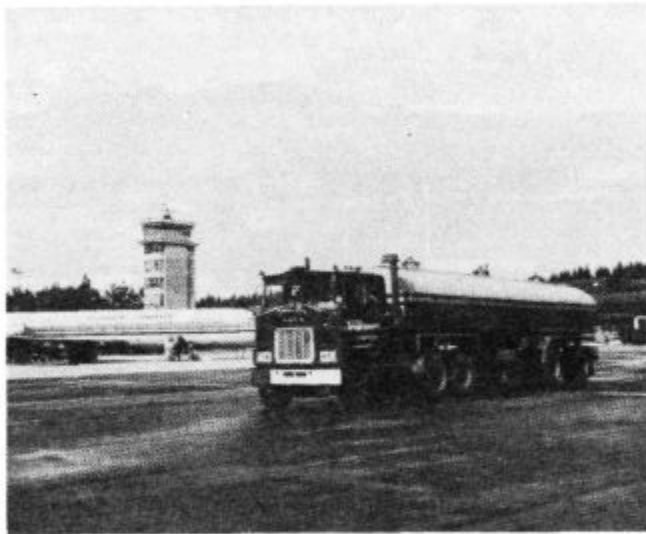

Letnica rojstva delovne organizacije Transport, Ilirska Bistrica, je 15. april 1947. Takrat je bilo na pobudo Izvršnega ljudskega odbora ustanovljeno Okrajno avtopodjetje Ilirska Bistrica (OKAP); 16 zaposlenih je upravljalo s štirimi tovornjaki z nosilnostjo nekaj več kot 10 ton.

Aprila 1951 je bil izvoljen prvi delavski svet in že v tem letu uspe kolektivu sestaviti še nekaj tovornjakov in prikolic.

7. junija 1954 se je podjetje preimenovalo v „Transport Il. Bistrica“ — ime, ki ga nosi še danes.

Leta 1954 podjetje prvič nabavi 4 nova vozila s prikolico in svojo dejavnost razširi na celotno področje Jugoslavije, že v letu 1962 pa se kolektiv odloči, da preide iz

klasičnega transporta na prevoz tekočin, predvsem naftnih derivatov.

Naraščajoča poraba naftnih derivatov in splošna gospodarska ekspanzija sili delovno organizacijo vse bolj v specializacijo, tako v celoti opusti klasični prevoz.

V letu 1967 so bili zgrajeni novi delovni prostori in sedanji lokaciji, znatno se izboljšajo tudi delovni pogoji. Danes delovna organizacija v okviru dveh TOZD in skupnih služb zaposluje 600 delavcev. TOZD Tovorni promet ima na voljo 160 težkih tovornjakov in priklopnikov s skupno nosilnostjo skoraj 4.000 ton.

V letu 1984 je bilo prevoženih preko 14.300.000 km, od tega v izvozu 25 %, dočim razpolaga TOZD Avtoservis s preko 7.000 m² prekritih delavniških površin.

Celotni prihodek v lanskem letu je znašal 1.593.345.777 din, od tega v izvozu 306.457.865 ali 19,23 %.

Od leta 1981 delovna organizacija TIB posluje v sklopu SOZD Petrol, odnosi se razvijajo v skladu z medsebojno soodvisnostjo in obveznostjo do oskrbe slovenskega prostora z naftnimi derivati.

Delovna organizacija TIB izvaja v skladu s sporazumom za potrebe SOZD pretežno del cestnih prevozov od rafinerij do porabnikov in skladišč. Z upadanjem potrebe po naftnih derivatih po letu 1978 razširja delovna organizacija svojo dejavnost na prevoz kemikalij, praškastih materialov in naravnega plina.

Čeprav segajo izvozna prizadevanja kolektiva v začetke 70 let, pa močnejši prodor na mednarodni trg storitev beležimo šele po letu 1978, tako da znaša letna stopnja rasti od 20–30 %. V letu 1984 so prilivi od izvoza storitev večji za skoraj 46 % napram letu prej.

Seveda ta prizadevanja kolektiva zunaj naših meja niso neopazna; kolektiv je za ta prizadevanja v letošnjem letu dobil veliko mednarodno priznanje „Mednarodna trgovina“ za dosežke v izvoznih prizadevanjih, ki jo vsako leto podeljuje Edico, izdajatelj International Commerce Review.

Ta nagrada ima za delavce Transport — Ilirska Bistrica velik pomen, saj je plod prizadevanj več generacij.

Ta nagrada je tudi izziv sedanji in naslednjim generacijam, da ta prizadevanja še obogatijo s kvalitetskimi dosežki; mladi kadri z več znanja imajo vse možnosti za to.

Pot pri vključevanju na mednarodne trge ni lahka in zahteva vedno večjo kvaliteto in znanje.

TIB je danes največji specializirani prevoznik tekočin v Jugoslaviji. Specializacija je vidna tako v kadrih kot vozilih, saj so vsa vozila, razen nekaj najstarejših, opremljena v skladu z ADR mednarodni predpisi o prevozu nevarnih snovi.

S takšno tehnično opremljenostjo je zagotovljen kvaliteten prevoz in se zmanjšuje rizik ekoloških nesreč.

Nadaljnji razvoj je jasno določen: zagotavljati kvaliteten prevoz naftnih derivatov za potrebe Slovenije v okviru SOZD Petrol v skladu z obveznostmi, potrebami in interesi. Logična je nadaljnja usmeritev v izvoz po stopnji približno 15 % letno, tako, da bi udeležbo izvoza v celotnem prihodku v letu 1990 povečali od sedanjih 20 na 30–35 % ob razvoju vseh dejavnosti, ki zagotavljajo kvaliteto in varnost.

Zmanjševanje stroškov na vseh področjih v realne okvire in povečevanje izkoristkov je glede na močno mednarodno in domačo konkurenco važen dejavnik, kakor tudi kontinuirano povečevanje strokovnosti delavcev na vseh ravneh v skladu z usmeritvami.

Ob vsem tem je potrebno zagotavljati osebni in družbeni standard delavcev, da bi na tem področju ne zaostali.

Vse to bo možno uresničiti, če ne bo večjih administrativnih pretresov in če bomo uvažali več znanja v vsakdanje delo.

E.S.

Sprehodi po starih gostilnah

Ena od pomembnejših gostiln je bila vsekakor v hiši, v kateri je danes hotel Lovec. Pravzaprav je bil že nekdanji tu hotel. Sredi preteklega stoletja so imeli hotel Jelovški, sicer pa je ves kompleks pripadal Žnidaršičevim, ki so imeli najprej strojno (Strojbarjevi), potem pa loščilnico furnirja. Stari lastnik je izumil posebne nože, ki so rezali z vrtečega se hloda furnir. Konstruiral je celo vodno turbino, ki je vrtela manjši generator.

V gostilni, v prvem nadstropju, je bila leta 1864 ustanovljena Bistriška čitalnica.

Konec stoletja, leta 1890, je bila hiša adaptirana v hotel po načrtu znanega slovenskega arhitekta Janeza Jagra, roj. l. 1871 v Bistri pri Vrhniki. V II. Bistrici je zgradil mlekarino, proslavil pa se je v Ameriki kot arhitekt nebotičnika v Mineapolisu. Še pod Avstrijo je nosil hotel ime Ilirija, pod Italijo pa se je imenoval Fagiano d'oro, vodil pa ga je neki Italijan iz južne Italije.

Še anekdoto, vezano na hotel. Ko so gradili okrog leta 1870 železnico Pivka — Reka — gradilo jo je neko francosko podjetje — so priredili Bistričani za novo leto veliko zabavo, niso pa povabili francoskih inženirjev. Ti so se maščevali tako, da so zgradili postajno poslopje v Trnovem namesto v Bistrici.

Zapustimo za nekaj časa Bistrico in se podajmo v njeno okolico. Kakor še danes, so hodili tudi stari Bistričani na sprehod v Koseze k Grhčetu, tam kaj prigriznili in popili kozarček dobrega vina:

Prvi, ki je tam zgradil gostilno, je bil Vrh, po domače Poldarjev iz Dol. Zemon. To je bilo okrog leta 1848. Ta je imel gostilno do leta 1885. Ker ni imel sina, se je tja priženil Samsa iz Bistrice in opravljal obrt do 1896. leta.

Današnji Hotel Lovec, nekdanji Jelovškova gostilna in hotel Ilirija.

Tudi ta ni imel sina, priženil se je tja Dolgan Mihael s Prema. No, Dolganovi imajo gostilno še danes in sedanji gospodar ve še marsikaj iz preteklosti gostilne.

Prvotna gostilna je bil pravzaprav le večji prostor z ognjiščem, ob zidu pa nekaj miz in stolov. Ob ognjišču so se sušile klobase, v kotu pa je stala krušna peč. Pekli so namreč precej kruha za delavce pri železnici, pozneje za delavce, ki so gradili opekarno v Kosezah. Najboljši kruh se je spekel pod čepnjo, železno ponvijo, zasuto z vročim pepelom. Seveda so večkrat spekli ob ognjišču tudi kakega janjčka. Vse to bi bilo danes imenitna turistična poslastica. Gostje so bili domačini, ob semanjih dneh pa Munci in Žejanci v narodnih nošah, ki so prodajali na sejmišču na Košatom mlade prašičke, pa ovčji sir in skuto. Ob takih

dneh se je nabralo toliko gostov, da so skuhali juho tudi iz 25 kg mesa.

Posebnost gostilne pri Grhčetu so bile jetrnice z belo polento. Postregli so lahko s 5 vrstami sira pa s pršutom, krvavicami in klobasami. Ob nedeljah se je rada zglasila tudi gospoda iz Bistrice, uradniki, sodniki in še kar je bilo takih. Cvetelo je torej gostinstvo brez gostinskih in turističnih šol.

Še pred Grhčeto gostilno je delovala v sosednji hiši gostilna pri Demovih. Tudi tamkajšnji lastnik se je pisal Vrh. Imeli so velike hleve za poštni konje in so veljali za premožne. Pa je že tako, da se bogastvu pritakne kaka zgodba, no ta ni prav nič krvava. Ko so se Francozi

umikali tod pred Avstrijci, so se ustavili tudi v Kosezah. Blagajno, to je pravi okovan kovček, so položili na rob vodnjaka. Prikreval je tja stari ded in v pravem trenutku porinil s kravaljo kovček v vodnjak. Francozom se je mudilo in ni bilo časa za preiskavo. Sicer pa je bil to itak naš denar, ki so ga Francozi nagrabili z vojno kontribucijo. Res je bila hiša čedna, celo pozlačen strelovod je imela. Ko se je tam možila domača hči z Aleksandrom Špilarjem, so godci peli tole pesem:

Ni lepšega para,
ni lepših ljudi,
kot Aleksander Špilarjev
pa Demova hči.

F.M.

Stare razglednice pripovedujejo ...

Pred devetdesetimi ali sto leti sta bili Bistrica in Trnovo še ljubki vasi. Kronist tega časa je zapisal, da sta oddaljeni med seboj kar petnajst minut hoje. Površine, ki so obe vasi ločevale, njive in travniki, so danes v celoti pozidane, ločnica med obema krajema, ki tvorita sedaj eno samo strnjeno mesto, pa je ostala živa le še med domačini. Razglednica, ki jo objavljamo, je s konca preteklega stoletja in je bila odposlana iz bistriške pošte 10.1.1899 na Rakek.

V gornjem levem kotu je ob košati lipi vidna tudi še prastara trnovska cerkev Sv. Trojice, ki jo je čas po 2. vojni snedel.

Vabimo bralce Krajana, da pošljejo uredništvu kakšno staro razglednico našega kraja. Najbolj zanimive bomo objavili.

Delovno srečanje študentov

8. februarja smo se študentje sestali s predstavniki Izvršnega sveta, Komiteja za družbene dejavnosti, Skupnosti za zaposlovanje, družbenopolitičnih in drugih organizacij. Sestanka se ni udeležil noben od vabljenih predstavnikov kadrovskih služb v delovnih organizacijah.

Sestanek smo začeli s poročilom o delu Kluba študentov in njegovega mecena Mladinskega servisa. V tem šolskem letu smo organizirali skupščino, vse tradicionalne študentske „veselice“, šli smo na en koncert, pod streho je filmsko gledališče, začnemo z delovanjem videosekcije ...

Gostje so nam predstavili stanje v gospodarstvu in na področju družbenih dejavnosti v preteklem letu. Nas študente je najbolj zanimalo področje kadrovanja in zaposlovanja, kjer se — tako namreč pravijo v delovnih organizacijah — odpira boljša perspektiva za razliko zadnjih nekaj let, ko smo za polovico zmanjšali že doseženo višino kadrovskih štipendij. Rečeno je bilo, da je letos razpisanih 44 % več kadrovskih štipendij v primerjavi z lanskim letom. Število štipendij se je povečalo za vse zahtevnostne stopnje, odstotek štipendij do IV. stopnje (bivše triletné šole) se je zmanjšal od lanskih 62 na letošnjih 51. Ne bi mogli reči, da temelji letošnji ambiciozni razpis na nekih stabilnih dolgoročnih potrebah (izjema je morda samo Plama). Razpis je prej odraz sedanjih in srednjeročnih

potreb v gospodarstvu, kar tudi pomeni, da v razpisu ne bomo našli štipendij za na primer ekonomske tehnike, administrativne in pedagoške delavce ter za cel sklop družboslovja. Tudi zaposlovanje kadrov s tako izobrazbo bo v naslednjih letih skromno.

Omenili smo probleme v zvezi z visokokvalificiranim kadrom, ki odhaja iz občine, ker v njej ne najde perspektive za lasten razvoj in za ustvarjalno delo na svojem področju. Ta kader bi morali angažirati v naši občini, pogoj za to pa je ustvariti ustrezno družbeno klimo.

Študenti dosegamo podpoprečne rezultate glede zaključevanja študija, gospodarski subjekti pa zahtevajo hitrejšo vključevanje v združeno delo. Klub študentov se premalo povezuje s študenti, ki se šolajo v Mariboru ali Kranju, slaba pa je povezava tudi med študenti — štipendisti in delovnimi organizacijami.

Poleg nakazanih problemov smo se v razpravi dotaknili še drugih. Eden takih je, naj bi študentje sodelovali v akciji računalniškega opismenjevanja po osnovnih šolah — o vsem tem pa se boste lahko podrobneje seznanili, če boste prebrali glasilo Kluba študentov „Tječe, tječe...“, ki ga pripravljamo.

D.J.

Študentje v Ljubljani in doma

Študenti pač počnemo dosti stvari. Študiramo — bolj ali manj uspešno, delamo, obiskujemo filmske in gledališke predstave, koncerte, (v Ljubljani, seveda) ... Dobivamo se na družabnih večerih — vsako leto bolj poredko — ker so vsako leto dražji. Sicer pa se našim družabnim običajem obetajo boljši časi, saj smo skoraj že dobili prostore v Ljubljani. V IV. bloku študentskega naselja — Rožna dolina, bi imeli večjo sobo. Tako bomo rešili problem predsedstva KŠ, ki se nima kje zbirati na sestankih, saj so študentske sobice vse premajhne za tako veliko število ljudi. Pa tudi „Torkove večere“, ki smo jih skoraj opustili, bomo lahko spet prirejali. Drugače pa v Ljubljani ni nič novega.

Doma pa ... Z letošnjim šolskim letom smo začeli delovati tudi na čisto novih področjih in prav s tem bi vas radi približe seznanili.

2.2.1985 so se končno odprla vrata prve predstave filmskega gledališča. Končno pravimo zato, ker smo se trudili celi dve leti, da bi gledališče spravili na noge, pa nam ni uspelo. Predvsem je nerodno in prav žalostno, da so se zapleti pojavljali le in samo v domačem mestu. Filmske hiše v Ljubljani so bile pripravljene na sodelovanje že pred dvema letoma, mi pa nismo mogli dobiti prostora (kinodvorane) oziroma so prostor „finančno preurejevali“ in ne bi zmogli plačevati visoke najemnine za dvorano ... In sedaj nam je le uspelo. Z veliko pomočjo OK ZSMS, ki praktično nadomešča kulturno skupnost, ko se mladina odloči za kulturno udejstvovanje. Ob dobrem sodelovanju z domom JLA smo začeli s filmom „Na svidenje v naslednji vojni“ režiserja Pavloviča in z „Ogledalom“ Tarkovskega. Sicer pa bodo predstave na sporedu vsak drugi teden v kinodvorani doma JLA.

V naslednjih tednih si boste lahko ogledali še:

1. 2.3.1985 — TA VRAŽJI JAZZ — Bob Fosse, ameriški glasbeni film
2. 16.3.1985 — ZGODBE NAVADNE NOROSTI — Marco Ferri, ital.-fr. — ljubezenska drama
3. 30.3.1985 — DAVITELJ PROTI DAVITELJU — Slobodan Šijan, komedija groze in strahu
4. 13.4.1985 — TRIJE BRATJE — Francesco Rossi, italijanska drama.

Pred vsako predstavo so vam filmski listki na voljo v obeh papirnicah in pa neposredno pred predstavo pri blagajni. Zakaj smo začeli s filmskim gledališčem, je verjetno jasno. Program v kinodvoranah II. Bistrice je na (pre)nizkem nivoju, (s svetlimi izjemami, ki potrjujejo pravilo) in če se ob to nihče ne spotakne, se moramo in hočemo mi.

Druga kulturna akcija je video. V sodelovanju z Mladinskim servisom (ki je bil naš glavni in edini sponzor), smo nabavili video naprave. Tako bomo skušali še malo dvigniti raven kulturnega dogajanja v občini. Čez mesec dni bomo začeli z rednimi predstavami — predvajali bomo filme in glasbene kasete. Kje točno bomo vrteli predstave, boste izvedeli naknadno, ker se za prostor nismo še dokončno dogovorili.

V kratkem bo pri KŠ začela delovati tudi foto — sekcija, spet v sodelovanju z domom JLA. Spomladi boste verjetno že lahko obiskali prvo razstavo fotografij.

Kdor se želi vključiti, je prisrčno vabljen. Vabimo tudi vse začetnike, saj bomo verjetno organizirali foto tečaj.

Prav tako boste kmalu lahko prelistali prvo letošnjo številko študentskega glasila, ki bo na voljo v obeh papirnicah. Drugače pa lahko sprotne informacije dobite tako, da si ogledate in preberete informativno omarico, ki visi na Titovem trgu nasproti knjižnice.

Klub študentov
Mojca Čeligoj

Kmalu na svidenje!

Nova hidravlična reševalna naprava

Prikaz vaje gašenja s peno

Poklicni gasilci so pokazali reševanje s hidravličnimi škarijami v primeru prometne nesreče

Zaradi v zadnjem času naraščajočih prometnih nesreč ter močnega prometa skozi našo občino, sta Občinski štab za civilno zaščito in Občinska gasilska zveza Ilirska Bistrica pričela z zbiranjem denarja za nakup hidravličnih škarij, s

katerimi lahko že v nekaj minutah rešimo vkleščeno osebo iz zmečkane karoserije avta, avtobusa ali vlaka. Prva dosegljiva taka naprava je namreč na voljo šele cca 1 uro v Kopru ali na Reki.

Denar za napravo, ki je stala 575.000 din, so prispevali Občinski štab za civilno zaščito 300.000 din, Transport Ilirska Bistrica 100.000 din, Transavto Postojna 50.000 din, GG Postojna TOZD Il. Bistrica in TOZD Knežak vsak po 25.000 din, TOK GG 29.000 din, KGP Il. Bistrica 20.000 din, Voznik Gorica 25.000 din. Razliko je Občinska gasilska zveza črpala iz sredstev kredita ZS Triglav, kar je omogočila KB Koper, poslovna enota Ilirska Bistrica.

Uporabnik naprave je Občinska gasilska zveza Il. Bistrica, ki ima v primeru nesreče stalno zagotovljeno dežurno službo s strokovnimi delavci.

Od organizacij, ki bi morale finančno sodelovati pri nabavi te naprave, se na žalost med drugimi niso odzvali Slavnik Koper, Avtopromet Gorica, ŽGO in druge.

R.B.

Iz naše krajevne skupnosti

Pred nami je naslednje srednjeročno obdobje in kot je ob takšnih priložnostih navada, ocenjujemo, kaj smo naredili, kakšno je stanje in kakšne naloge so pred nami. Da ne bi dolgozeli, bi opozorili samo na tiste še nerešene naloge, za katere menimo, da predstavljajo že politični problem in so potrebne širše družbene pozornosti. Ocenjujemo, da predstavljajo najbolj pereč problem naslednje še nerešene naloge:

1. UREDITEV SEJMIŠČA

Žalostno, ampak resnično je dejstvo, da te naloge nismo rešili do danes. V naši KS so v letu 1984 potekale določene aktivnosti predvsem pri zagotovitvi finančnih sredstev. Do neke mere smo v tem tudi uspeli. Smatramo pa, da je to naloga na nivoju občine, ne pa KS, zato bo potrebno malo več posluha in angažiranosti s strani SO. Večkrat smo že zapisali, da se nam to vprašanje vedno znova pojavlja na zborih občanov, zato je sklep naše delegacije za zbor KS pri SO, da bo to vprašanje stalno postavljala pred organe SO, dokler ne bo dokončno rešeno.

2. VARSTVO OKOLJA

Tej nalogi bo v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti. Preprečiti bo potrebno divja odlagališča, sanirati obstoječa in še marsikaj postoriti v samem mestu. Prav tako bo treba posvetiti več pozornosti varstvu rek.

3. PTT STORITVE

Nujno potrebujemo novo PTT stavbo. To terjajo pogoji dela in nadaljnji razvoj. Postavitev 3–4 javnih govorilnic tudi ni naloga, ki se je ne bi moglo izpeljati v tem letu. Menimo, da se to lahko uredi v dogovoru z ILIRIJO, ali z drugimi besedami, javne govorilnice bi bile postavljene v javne lokale. Korist bi bila večkratna.

Urejanje kmetijskih površin v občini

Urejena zemljišča so temeljni pogoj za kmetijsko proizvodnjo. Brez vlaganj v urejanje zemljišč ni mogoče misliti na uresničitev cilja „85 % hrane pridelati doma“, prav tako pa ne na to, da bo kmetijstvo v občini dejavnik prizadevanj za ureditev gospodarskih razmer.

V okviru Kmetijske zadruge je izdelan program urejanja kmetijskih zemljišč. Ta program zajema urejanje zemljišča

4. TURIZEM

Menimo, da imamo v naši občini izredne možnosti za razvoj turizma. Žal se ga otepamo, ne vidimo, ne znamo, ne izkoristimo te pomembne gospodarske panoge. V gospodarsko razvitih deželah posvečajo turizmu vse večjo pozornost, pri nas pa šele prihajamo do spoznanj, da je ta panoga lahko tudi vir dohodka. Zavedamo se, da smo zamudili marsikateri ugodni trenutek, vendar lahko trdimo, da kljub temu ni še nič izbuljenega. Če bomo aktivno delali na tem področju, to pomeni da bi morali ugotoviti vse trenutne kapacitete, to ustrezno povezati, bomo čez čas prišli do spoznanja, DA SE S PONUDBO V TURIZMU USMERJA TOKOVE V ZAŽELENO SMER TER DA JE TURIZEM PANOGA, KI ZAHTEVA ŠTUDIJO. Vendar vse to ob sočasni ugotovitvi, da brez dobre poslovnosti in povezave v ožjo, kasneje pa tudi širšo okolico ne bo šlo. Samo z delom bomo prišli do zaključka KAJ, KJE in ZAKAJ SE BO GRADILO IN RAZVIJALO IN KDO BO NOSILEC RAZVOJA.

Ob ustanovitvi turističnega društva je že narejen prvi korak, za katerega pravimo, da je vedno najtežji.

5. TELESNOKULTURNA DEJAVNOST

Imamo na voljo 2,5 m² odprtih vadbenih površin na prebivalca (vključno z bazenom), 0,1 m² zaprtih vadbenih površin (telovadnica in kegljišče) in 0,3 m² (podatek je približen) otroških površin na prebivalca.

Ti podatki nas uvrščajo na dno lestvice slovenskih občin. Posledica: nedolgo tega je bilo slišati, da smo na vrhu lestvice slovenskih občin po telesnih okvarah in hibah tako osnovnošolske kot odraščajoče mladine. Podatki so VEČ KOT ZASKRBLJUJOČI. Ne bo odveč, če na tem mestu omenimo vsesplošen problem mladine v našem mestu. Kakšna je, s čim se ukvarja, kako se uveljavlja, kako se vključuje v delo in življenje v naši občini in še posebej v krajevni skupnosti. Po drugi strani pa se lahko vprašamo KAJ SMO STORILI ZA MLADINO?

Če se ne bomo takoj lotili reševanja omenjenih nalog, potem bo čez čas spisek še daljši, naloge večje, mi pa nemočni pred njimi. Čas hiti bolj, kot si mislimo in ne smemo dovoliti, da nas prehiti, kajti ujeti ga bo vse težje in težje.

ob reki Reki od Il. Bistrice do Zabič v skupni površini 900 ha, nadalje zemljišča ob Moli 100 ha ter urejanje pašnih površin 500 ha.

Med ukrepi za izboljšanje zemljišč so predvideni: komasacija (zložba zemljišč v večje komplekse po 75 ha), osuševanje zemljišča, založno gnojenje, globoko oranje, urejanje poljskih poti.

Doslej so se urejala v pretežni meri družbena zemljišča in to dokaj uspešno, predvsem pašniki. Do konca leta bo urejeno preko 500 ha pašniških površin, s čimer bodo bistveno izboljšani pogoji za živinorejsko proizvodnjo.

Do aprila letošnjega leta pa bodo hidro in agromeliorirana (osušena; založno gnojena ter globoko orana) zemljišča na področju Jablanice in Žabovice okrog 60 ha. Ta zemljišča bodo v prvi vrsti namenjena proizvodnji krme za živinorejsko proizvodnjo in le deloma za proizvodnjo drugih kultur. Za izvajanje hidro in agromelioracijskih del zagotavlja nepovratna finančna sredstva republika, zato je izredno pomembno, da programi za urejanje zemljišč nastajajo nemo-teno in pravočasno, saj so sredstva omejena, interesentov iz vseh območij Slovenije pa mnogo.

V letošnjem letu se bodo pričeli pripravljati načrti za izvedbo hidro in agromelioracij na območju KS Vrbovo, Jasen ali Jablanica ter na območju KS Koseze. V obeh primerih gre za urejanje zasebnih zemljišč, zato je odločitev o tem, kje se bo pričelo in kdaj v celoti odvisna od pripravljenosti na sodelovanje s strani krajanov in lastnikov zemljišč.

VIII. mesec kulture

— Osmič zapovrstjo je potekal v naši občini mesece kulture, posvečen občinskemu prazniku kulture, 19. januarju. Začel se je kot že tradicionalno z literarnim večerom na gradu Prem. Člani literarnega društva Il. Bistrica so ob podajanju lastnih pesnitev v ambientu grajskega zidovja dali pečat svojevrstne čutnosti, MPZ Dragotin Kette pa je s svojim izvajanjem obogatil program, kakor tudi samo podelitev „Kettejevih nagrad“, katere letošnja dobitnika sta bila Kristjan Zidar in Saša Boštjančič.

— 2. srečanje mladih, ki ga je organizirala Občinska konferenca ZSMS Ilirska Bistrica, je posrečena oblika, kako pritegniti mladega človeka na oder, pa najsi bo to z instrumentom, lastno pesnitvijo ali s katerokoli drugo zvrstjo kulturne dejavnosti. Polna dvorana mladih poslušalcev je pokazala veliko zanimanje za svoje sovrstnike, obenem pa tudi to, da je za mlade občutno premalo prireditev.

— Prvega februarja se je zbralo precejšnje število tako domačih kot tudi zunanjih obiskovalcev na otvoritvi likovne razstave Zore Koren Skerk iz Trsta, po rodu iz Zagorja na Pivki. Njena dela so prepotovala precejšen del sveta in zanje je prejela številna priznanja in nagrade. Zato želim o njenem delu spregovoriti nekoliko več, da bo postala tudi nam nekoliko bolj znana in v naših očeh bolj cenjena. Veselje do slikarstva je imela že od otroških let. V času službovanja v Trstu je obiskovala nekatere slikarske šole ter bila učenka mnogo znanih in uveljavljenih slikarjev nazadnje pri M. Schottu in pri A. Černigoju.

Njen ustvarjalni opus zajema v začetku pokrajinsko motiviko — olje na platnu, pozneje pa preide na grafiko, v kateri prevladuje motivika starih ur, ki nosijo v sebi simboliko časa, časa, ki nam vsem neusmiljeno teče.

Stalno srečevanje in stiki z različnimi slikarji, spremljanje mnogih razstav, seznanjanje z novimi oblikovnostmi in tehnikami so slikarki oblikovali samostojno pot njene ustvarjalnosti.

Poleg več samostojnih in skupinskih razstav, ki so bile v Italiji, predvsem v Trstu in Tržaški pokrajini, je imela

Uspehi pri urejanju zasebnih zemljišč v občini doslej niso vzpodbudni. Premalo je namreč samostojnih kmetov, ki se zavedajo pomena urejenih zemljišč in preveč tistih, ki jim je kmetijstvo dopolnilna dejavnost in svojih zemljišč niso pripravljeni vključevati v intenzivno tržno proizvodnjo.

V svojih prizadevanjih pri urejanju kmetijskih zemljišč Kmetijska zadruga doslej ni bila uspešna v dveh primerih. Pri urejanju pašnika v Račicah bodo že dodeljena republiška sredstva vrnjena, kar je nedvomno velika škoda tako za samo vas kot za širšo skupnost. Neuspešno pa potekajo tudi prizadevanja za ureditev zemljišča v Zarečju, kjer delavci zadruge krajanov niso uspeli prepričati, da je 250 starih milionov po ha za ureditev zemljišč enkratna priložnost, ki se ne bo nikoli več ponovila in da komasacija ni izguba lastništva, temveč le zamenjava parcel s ciljem ustvarjanja večjih kompleksov. Prizadevanja zadruge še tečejo; v kolikor ne bodo uspešna, bodo sredstva preusmerjena v kakšno drugo vas, kjer bo več pripravljenosti za sodelovanje in manj vaških sporov.

Karel Sakelšek

razstave širom po svetu in zanje prejela razna priznanja in nagrade:

- 1975 na Mednarodnem letu žena, ki ga je programirala OZN, 3. nagrado pokal predsedstva deželnega sveta Campagnie,
- V. mednarodni slikarski natečaj v Rimu „Italia 2000“ — nagrada zlati Mark Avrelj,
- 1976 Državni natečaj za slikarstvo pod naslovom, Žena — umetnost — dva tisoč, prva nagrada „Grande Trofeo Napoli e mostra premio, V Rimu nagrado Leonardo da Vinci,
- 1977 VI. mednarodni slikarski natečaj v Rimu „Italia 2000“ — nagrajena z osebno razstavo v Ferrari,
- 1978 Mednarodna razstava Genova—Madrid, nagrada mednarodna plaketa, V Rimu nagrada Dante Alighieri
- 1979 Mednarodni slikarski natečaj v Rimu „Italia 2000“ — pokal turistične ustanove iz Neaplja,
- 1979 Mednarodna razstava Genova—Berlin v Berlinu, diploma Donore e di Merito,
- 1980 Akademijška Honoris causa Neapelj.

Udeležuje se številnih skupinskih razstav v okviru društva zamejskih likovnikov, še posebno odmevne pa so njene samostojne razstave in priznanja v zadnjem času širom po svetu:

- junij 1981 Napoli, Italia 2000, mednarodni slikarski natečaj,
- maj 1982 Trst, Poreč, samostojna razstava,
- maj 1983 Firenze, mednarodna nagrada „Angelo d'oro“,
- november 1983 Pariz, samostojna razstava,
- november 1983 Tokio, samostojna razstava,
- avgust 1984 Berlin, samostojna razstava,
- avgust 1984 Los Angeles, razstava na 23. olimpijskih igrah,
- november 1984 Milano, samostojna razstava,
- 1985 Palma de Malorca, samostojna razstava.

Razstava v Ilirski Bistrici naj bo skromna oddolžitev nas domačinov za njeno ustvarjanje, uspehe in uveljavljanje Slovencev v zamejstvu in v svetu.

Zaključna prireditev VIII. meseca kulture je bil 8. februarja — nastop vokalno instrumentalne skupine Zlata Ognjano-

vič, sopran, Tone Kozlevčar, bariton, Miha Dovžan, citre, Vital Ahačič, harmonika in Vili Vodopivec, napovedovalec. Izvajalci z izvajanjem slovenskih narodnih pesmi so navdušili poslušalce.

Poleg teh prireditev, ki so potekale pod nazivom VIII. mesec kulture, naj omenim tudi nastop Lesonitove dramske skupine z enodejanko Poštena deklica v Jelšanah, Novokračinah in Kuteževem. Vedri obrazi domačinov in

polni prostori obiskovalcev v vseh treh krajih so pokazali zanimanje in navdušenje domačinov nad prireditvijo ter pomenijo klic po novih prireditvah in razgibanosti kulturnega dogajanja.

Vse prireditve, ki so potekale v okviru 8. meseca kulture, so bile namenjene poleg počastitvi 19. januarja tudi počastitvi občinskega praznika ter 40-letnici osvoboditve, ki jo letos praznujemo.

V.Č.

Primorska poje v Knežaku

Ena izmed 21. letošnjih revij Primorska poje, ki bodo potekale od 16. marca pa tja do maja bo tudi 31. marca v Knežaku.

Novi koncept revije vpeljuje organiziranje revije v manjših krajih Primorske to in onostran državne meje. Manjše število zborov z repertoarjem petih pesmi omogoča tako zasnovano izvedbo celotne revije. Revija v Knežaku, na kateri bo nastopilo 6 zborov, pomeni tako za MPZ Kalč, ki bo fizični organizator te revije, kot tudi za sam kraj, lep kulturni dogodek.

V.Č.

10. zimske igre SOZD Slovenijales na Sviščakih

V SOZD SLOVENIJALES se delavci vseh članic redno srečujejo tudi na športno rekreativnih srečanjih.

Tako je bilo tudi v soboto, 23.2.1985, ko so se udeležili 10. zimskih iger SOZD Slovenijales na Sviščakih.

Organizator letošnjih jubilejnih iger je bila LKI LESONIT II. Bistrica. Tekmovalci so se pomerili v dveh smučarskih panogah, in sicer v veleslalomu in tekih.

V veleslalomu je nastopilo 204, v tekih pa 64 tekmovalcev. Tekme so se odvijale na skrbno pripravljenih smučarskih progah kljub slabim snežnim razmeram.

Tekaška proga je bila letos prvič urejena na pobudo organizatorja. Za tehnični del priprave in izvedbe tekem pa je poskrbel Smučarski klub SNEŽNIK in delavci Gozdarstva II. Bistrica z novim teptalnim strojem. Proga za moške je bila dolga 7 km, za ženske 4 km.

Tekmovalci, gostje in ostali udeleženci teh iger so se prijetno počutili med Lesonitovci in Bistričani in zelo pohvalili celotno organizacijo.

Srečanje se je končalo s slovesno razglasitvijo rezultatov in družabnim srečanjem v domu JLA v II. Bistrici.

Rezultati tekmovanja:

TEKI:

— ženske do 30 let

1. Žibert Liljana — Trgovina
2. Žnidaršič Anica — Brest
3. Janeš Jadranka — Brest

— ženske nad 30 let

1. Zakrajšek Majda — Brest
2. Sterkuš Marija — Tov. meril
3. Frelih Tončka — Brest

TEKI:

— moški do 35 let

1. Gornik Milan — Brest
2. Palčič Ludvik — Brest
3. Mihelčič Stanko — Brest

— moški nad 35 let

1. Kraševac Rajko — Brest
2. Ožbolt Darko — Brest
3. Kandare Tone — Brest

VELESLALOM: ženske do 30 let

1. Burja Magda — Radomlje
2. Plešec Špela — Trgovina
3. Šmid Mateja — Tov. meril

ženske nad 30 let

1. Perko Antonija — Trgovina
2. Zadel Mirjam — Lesonit
3. Dobovičnik Zmaga — Savinja

VELESLALOM: moški do 30 let

1. Žakelj Janez — Trgovina
2. Rupnik Branko — Idrija
3. Zupančič Marjan — Trgovina

moški nad 30 let

1. Arhar Drago — LKI
2. Tretjak Andrej — Tov. meril
3. Škrbec Mate — Trgovina

moški nad 40 let

1. Gortnar Jernej — Trgovina
2. Lunežnik Tone — Trgovina
3. Dokl Ivan — Tov. meril

Sviščaki 1242 m

Skupna ekipna uvrstitev v veleslalomu in teku:

Moški:

1. BREST CERKNICA
2. KLI LOGATEC
3. TOVARNA MERIL

Ženske:

1. BREST CERKNICA
2. TOVARNA MERIL
3. SAVINJA CELJE

Sneg — smučanje!

Sneg prinaša veselje za vse otroke in njegove radosti preživljajo naši malčki na najrazličnejše načine. Letos je sneg kot naročen zapadel med zimskimi počitnicami in otroci iz Il. Bistrice ter bližnje in daljnje okolice so veseli posedali v avtobuse, ki so jih v dneh od 18.–22.1. vozili vsak dan na Sviščake. Za organizacijo smučarskega tečaja za šolsko mladino je kot vsako leto poskrbel Smučarski klub „Snežnik“ Il. Bistrica.

Tečaj je obiskovalo 140 otrok. Cena tečaja je bila za člane kluba 2.000,00 din, za nečlane pa 2.500,00 din. V to ceno je bil vključen avtobusni prevoz, enolončnica, čaj in vaditelj. Za prve korake na snegu in za tiste, ki so že „šibali“

po strminah, je skrbelo 16 vaditeljev in klubskih vodnikov. Najbolj pristrčni in ubogljivi so bili najmlajši, stari komaj 6 let. Z odprtimi usti in resnimi obrazki so sledili „tršici“ ali tovarišu in po svojih močeh vodili smuči po blagih strminah. Za njih je to samo lepa igra in zelo grešimo, če od njih pričakujemo, da bodo v nekaj dneh postali „Križaji“. Pustimo jim veselje in naj se do osmega leta starosti res igrajo na snegu.

Kakor je bil lep začetek, pa je bil zadnji dan tečaja zelo čemeran, saj so morali otroci namesto veselega tekmovanja presedeti ves dan v tesnih prostorih Planinskega in Lesonitovega doma. Razveselila jih je samo sladka nagrada in pa vabilo na endnevni smučarski izlet na Sviščake ob lepšem vremenu.

Nija Šircelj

Občni zbor nogometnega kluba „Transport“

Bistriški ljubitelji nogometa so se pred kratkim zbrali na občnem zboru nogometnega kluba „Transport“ Il. Bistrica. Ob tej priliki so razpravljali o delovanju kluba v preteklih letih. Ugotovljeno je bilo, da se je v klubu na tekmovalnem področju kakor tudi na ostalih področjih veliko naredilo. Kot pomembnejšo pridobitev kluba je bila omenjena izgradnja slačilnice ter pričetek del na ureditvi nogometnega igrišča, kar je zasluga posameznih entuzijastov, za kar so jim ob tem izrekli zahvalo.

V novo vodstvo kluba, ki je bilo izvoljeno na zboru, je vključenih precej novih članov. Izrazili so željo, da bi

nudili pomoč tudi v bodoče. Zadalji so si precej zahtevne naloge kot na primer: dokončati adaptacijo nogometnega igrišča, obdržati mladinsko ekipo v Slovenski ligi, v katero naj bi postopoma napredovala tudi članska vrsta, povečanje števila strokovnih kadrov itd.

Na koncu so prisotni izrazili željo, da bi se nogometni klub „TRANSPORT“ z delom, tekmovalnimi rezultati kar bi dosegli z angažiranjem vseh ljubiteljev nogometa, razvil v vzgleden klub v občini.

Gršče

Zimska snežniška pošta

Tudi letošnji že 11. zimski spominski vzpon na Snežnik v soboto in nedeljo, 9. in 10. marca t.l., je z obilno udeležbo navdušenih ljubiteljev zimske narave potrdil planinsko privrženost Snežniku.

V Zavetišču na Snežniku je oba dneva znova delovala najvišja zimska pošta v Jugoslaviji. Poštarji na Snežniku pa so uporabljali tudi letos poseben priložnosti poštni žig.

20.

Datum: 9.3.1985
 Tekst: 11. zimski vzpon na Snežnik
 9.3.1985
 Planinsko društvo
 66250
 Ilirska Bistrica
 Risba: Stilizirani trije snežniški vrhovi
 Oblikovalec: Edo Seles

Zahvala

Novo ustanovljeno Društvo invalidov v Ilirski Bistrici si urejuje svoje prostore v Bazoviški 3. Ker je brez lastnih sredstev, so mu z razumevanjem priskočile na pomoč spodaj navedene organizacije, ki se jim društvo iskreno zahvaljuje:

OK SZDL Ilirska Bistrica
 OK ZK Ilirska Bistrica

Stanovanjsko podjetje Ilirska Bistrica
 DO Lesonit Ilirska Bistrica
 TOZD ELEKTROŽAGA Ilirska Bistrica
 Trgovsko podjetje Ilirija II. Bistrica
 ELEKTROTEHNA Ilirska Bistrica
 JAVOR lesna industrija TOZD TPP Pivka

Za društvo invalidov
 Ivan Mahne, predsednik

Predstavljamo krajevno skupnost Podgrad

Nisem bil prvič pri njem na obisku. Večkrat se ustavim v njegovi delavnici, da pokramljava o tem in onem. Tokrat pa sem prišel s čisto določenim namenom. Želel sem ga namreč predstaviti, se z njim pogovoriti o delu, o njegovem življenju, družini in še o čem. Obiskal sem namreč Antona Gvardjančiča, po domače Nineta, obrtnika – orodjarja iz Podgrada, ki pa je tudi zagnan in delaven predsednik sveta krajevne skupnosti Podgrad.

Pristopil je k meni, rekla sva dve tri o vremenu in delu, ko je zazvonil telefon. Nekaj kratkih odgovorov in zagotovilo, da bo prišel, ne vem kam, in odložil je slušalko.

„Pa ti večkrat zvoni telefon?“

Nasmehnil se je in pritrdil. Večkrat ga kličejo poslovno, prijateljsko, posebno pa kot predsednika sveta KS. Tudi ta zadnji klic je veljal predsedniku, dogovor za sestanek. Na kratko mi je pojasnil, za kaj gre.

„Ko sva že pri Krajevni skupnosti in njenem delu, pa mi malo več povej o njej!“

„Ja, naša krajevna skupnost je med večjimi v naši občini. Šteje nekaj nad tisoč prebivalcev, ki živijo v Podgradu, Sabonjah, Račicah in Podbežah. Štiri vasi, tisoč ljudi in rekel bi tudi tisoč problemov. No, malo pretiravam. Moram reči, da se pa na krajane le lahko zanesemo, ko gre za odločitve, akcijo. Zelo delovne so vaše skupnosti, saj smo v letu 1984 skorajda končali vodovod v Podbežah, asfaltirali pot v to vas, asfaltirali vas Sabonje, dokončali

telefonsko omrežje v Podgradu in začeli z deli v Račicah; v tej vasi smo zaključili z deli na javni razsvetljavi. Kar veliko storjenega!

Nadaljevati pa bomo morali v tem letu. Veš, če predahneš, si že zamudil. Na skupščini krajevne skupnosti smo se že dogovorili o delih v letu 1985. Do Sabonj bomo morali potegniti asfalt, asfaltirati pa bo potrebno tudi ulice v Podgradu, urediti javno razsvetljavo, kjer je še potrebno, uredili bomo pokopališča in uvedli pokopališki red, postavili v vasi avtobusno postajališče, dokončali vodovod v Podbežah, asfaltiranje v Račicah pa še kaj. Program dela bo zajel vse, kar je najnujnejše. Ne, ne, ne bomo pretiravali. Zavedamo se, da bomo lahko izpeljali le tisto, za kar bo finančna podlaga. Lastnega dela ne računamo. Poprijeli bomo zanj, kjer bo treba. So težave, so, a jih bomo premagali.

V zadnjih štirih letih smo naredili kar 40.000 prostovoljnih delovnih ur, s samoprispevkami pa smo krajani zbrali skoraj staro milijardo dinarjev.

Muča pa nas vprašanje, kako bo s finančnim krajevnih skupnosti. O tem bomo morali zelo hitro in jasno spregovoriti. Pogovarjamo se že o novem samoprispevku. Zaupam ljudem, vem da bodo razumeli potrebe in njihovo skupno reševanje.“

„Razmišljate o volitvah, zamenjavah v krajevni skupnosti, družbenopolitičnih organizacijah, delegacijah itd.?“

„O, da! Predsedstvo naše KK SZDL je že začelo z razpravami, pa tudi svet skupnosti je razpravljal o tem. Ocenjevali smo svoje delo. Za skupščino in svet, pa tudi za nekatere komisije, bi rekel, da so delali kar dobro. Seje sveta so, na primer, dobro obiskane, z nesklepčnostjo se ne otepamo. Drugače pa je z delegacijami. Težave so, težave. Vodje delegacij so jih sami izpostavili, dogovorili smo se tudi za aktivnosti. Na vsak način moramo to dograditi. Potreben je skupen nastop, v delo pa vključiti več ljudi, posebno mlade. Zagnanost so pokazali, treba je delati z njimi. S pravočasno akcijo in dobro pripravljeni bomo zmogli vse.“

Rad pa bi opozoril na velik problem, ki me muči, pa ne samo mene. Kulturno življenje v naši krajevni skupnosti je pod nivojem. Sodelujemo s šolo, s Plamo, stvari nam na drugih področjih tečejo, na tem pa ne. Ne želim ti razpletati misli o tem, poznaš stanje, poznajo ga krajani. Nekaj moramo ukreniti. To bom poudaril na prvi seji sveta ali skupščine.“

Še bi se pogovarjala, a kos železa, ki ga je počasi, a vztrajno brusila stružnica, je bil obdelan. Prej trd, robat, sedaj pa ličen in gladek, pripravljen, da bo nosilni del nekega stroja. Kaka prispodoba!

Želel sem, da bi Nine govoril o sebi. Kako težko gre človek iz svoje kože. Pa smo ga vseeno spoznali.

Franc Gombač

Pred 80 leti v Podgradu

Grad Neuhaus — Novi grad je prvič omenjen že leta 1281. Kontroliral je poti iz Kranjske proti Istri in Trstu proti Dalmaciji in zaradi pomembne lege večkrat menjaval gospodarje: od oglejskih patriarhov, Benečanov, nato goriških grofov, ki ga po dedni pogodbi prepustijo Habsburžanom. V začetku 16. stoletja so njegovi lastniki hrvaški fevdalci Frankopani, vendar ga morajo po avstrijsko — beneških vojnah 1516 prepustiti Benečanom. Beneški lastnik Gavarde je bil znan kot roparski vitez, ki je ropal tovore kranjskih fevdalcev, zato so ga kranjski plemiči prijeli, grad pa leta 1551 porušili. Po obnovi ga je kupila tržaška plemiška družina Petzzi, ki ga je dajala v zakup raznim plemiškim družinam. V tem času je Novi grad sedež deželnega sodišča za večji del Brkinov.

Po prihodu Francozov 1809 se stara fevdalna oblast ukine, v Podgradu pa se vzpostavi občinsko glavarstvo neodvisno od fevdalnega gospoda. Ko po porazu Napoleon zopet zagospodari Avstrija, formira v Podgradu okrajno glavarstvo ozemlje od Socerba do Klane. Z reformo

Pozdrav iz PODGRADA v Istri

državne uprave 1868 občini Podgrad in Lipa pripadata pod okraj Volosko vse do 1. svetovne vojne.

V 2. polovici 19. stol., ko je slovenska in hrvaška buržoazija prevzela vodstvo narodnega gibanja, so bili naši kaji gospodarsko in politično odmaknjeni od centra (Kranjske). Glavne prometne poti iz notranjosti k morju so zaobšle Brkine, kar je imelo za posledico gospodarsko zaostjanje in s tem zapoznelost političnih dogodkov na obrobju Kranjske. Druga značilnost v narodnem gibanju je še upravna

povezanost z Istro in Hrvaškim Primorjem ter skupni odpor s Hrvati v Istri proti prevladi Italijanov v gospodarskem in političnem življenju.

Proti koncu 19. stol., leta 1885, se po zaslugi župana in deželnega poslanca Slavoj Jenko ustanovi najprej gospodarska zadruga, nato pa 1894 Posojilnica in hranilnica Podgrad, ki opravlja pomembno delo tudi na področju narodno-prosvetnega prebujanja. Močan vpliv na politično organiziranost v Podgradu imajo tudi čitalnice (Trst — 1861, Kastav 1866, Jelšane 1864, Volosko — 1890), tabori (Kalc — 1869, Kubeč — 1870, Kastav — 1871) in prosvetna društva, posebno „Edinost“ iz Trsta.

Vse te okoliščine privedejo do tega, da ima slovensko narodno gibanje v Podgradu na prelomu stoletja dovolj politične in gospodarske moči, da se loti podviga kot je gradnja narodnega doma. Narodni dom, ki so ga svečano otvorili 27. avgusta 1905, je združeval Hranilnico in posojilnico, čitalnico, prostore za delo kulturnega društva in hotel. Kako velik odmev in pomembno vlogo je imela dograditev Narodnega doma, nam pričajo vesti iz tržaškega lista „Edinost“.

„Ideja rodoljubnega dela na narodnem in gospodarskem polju je minulo nedeljo slavila v našem Podgradu, na teh klasičnih tleh istrskih borb za osvoboditev naroda izpod italijanskega jarma in izpod varuštva c.k.r. birokratov, velik triumf, definitivno zmage. Podgrad še ni videl kaj takega. Udeležba je bila ogromna, način kako so se izvršili vsi deli slavnosti, pa veleostojen, kakor je možno le tam, kjer

pravična in dobra stvar slavi svojo zmago. Voditeljem v Podgradu, ki so morali toliko trpeti radi te stvari, se je v nedeljo jasno izražalo na licih veselje in zadoščenje. To zadoščenje nam je bilo največje, ko smo motrili zbrano množico. Zastopani so bili vsi sloji od imovitnika in inteligenta pa do sirote seljaka, ki je zlasti med govorom Spinčičevim inponiral s svojimi vzkliki. V nedeljo smo doživeli v Podgradu diven — pravi slovenski dan“.

„Nato se je začelo ogledovanje Narodnega doma. In vse se je divilo, ker take stavbe si niso mislili na deželi. Lega je

divna in najsrečnejše izbrana, tako da mu pročelje gleda tja gori na ruševine starega gradu in je tako izrazito simbolizirana razlika med temno minulosťo žalostnega robsta in svetlejšo sedanostjo in — ako dasta bog in poštenje in požrtvovalnost našega naroda — srečno bodočnostjo, obsevano od zlatih žarkov svobode. Kakor je pročelje z nadpisi v pozlačenih črkah impozantno, tako so vsi notranji prostori primerno porazdeljeni ter jako ukusno, prav elegantno opremljeni. Nič preveč ne pravimo, ako trdimo, da morajo

biti na to stavbo ponosni vsi, ki so jo zidali in ki so jej delali načrte. Ponosna mora biti posojilnica podgrajska, ker ta stavba je glasna priča o njenem poštenem in uspešnem poslovanju . . .“

Poleg podgrajskih veljakov Jenka in dekana Rogača so se slavnosti udeležili tudi poslanca Spinčič in Matko Mandič, uradnik „Edinosti“ dr. Rybar, župan Volovskega Kastelica in drugi predstavniki čitalnic in kulturno prosvetnih društev Hrvaškega in Slovenskega Primorja. Brzjavni pozdravi so prišli tudi od poslanca Laginje iz Ljubljane, Kozuliča iz Lošinja, Trinajstiča iz Krka in drugih.

V kulturnem sporedu so sodelovali poleg podgrajskega pevskega in tamburaškega zbora še Slovensko pevsko društvo iz Trsta, Čitalnica Il. Bistrica, Pevsko društvo Kozina in „Sokol“ iz Pule. Na večerni prireditvi so sodelovali člani Slovenskega gledališča in Opere iz Ljubljane.

Dograditev narodnega doma je dala slovenskemu narodu gibanju v Podgradu novega poleta, kar se je odrazilo tudi na volitvah 1907, ko je bil podgrajski volilni okraj edini v Slovenskem Primorju in Istri, kjer je zmagal kandidat slovensko-hrvaške narodne stranke Matko Mandič. Še bolj se je razmahnilo kulturno in politično življenje, ko se je 1908 ustanovila Čitalnica in društvo „Gorska vila“.

Upi narodnjakov in političnega gibanja, ki so na koncu stoletja tudi naše kraje tako gospodarsko, kulturno in politično razgibali, pa so s 1. svetovno vojno in rapalsko pogodbo padli v vodo. Italijanska zasedba naših krajev in uvedba fašistične uprave je kakršnokoli legalno narodno gibanje zatrla. Narodni dom je postal „Casa del fascio“, vendar tudi 40-letna fašistična oblast z vsemi represalijami ni mogla streti duha slovenstva, ki ga je prebudila dejavnost Narodnega doma.

Krajevna konferenca SZDL Podgrad je že jeseni 1984 dala pobudo, da se v letu 1985, ko bomo praznovali obletnice dogodkov iz narodnoosvobodilne borbe in poveljne izgradnje pod naslovom „40 let v svobodi“ posebej poudari praznovanje pomembnih obletnic iz preteklosti, iz časa, ko se je na svojstven način prebujala narodna zavest.

Vojko Maglica

Živahno društveno življenje v KS Knežak

Na Zgornji Pivki v vaseh Bač, Koritnice in Knežak, ki so združene v krajevni skupnosti Knežak, se je v zadnjih letih razvilo živahno društveno življenje. Tradicija sega že v prejšnje stoletje, v čas narodnega prebujanja. Leta 1885

pred 100 leti, je tedanji liberalni časopis „Slovenski narod“ priobčil novico, da se je v Knežaku 7. januarja 1885 zbralo 25 mož iz Bača, Zagorja in Knežaka, ter ustanovilo Bralno društvo, ki je po manjšem zastoju prirejalo kulturne prire-

ditve in uspešno delovalo do prve svetovne vojne. Nekoliko manjšo, pa še vedno častitljivo tradicijo 75 let, ima v Knežaku gasilstvo. 3. aprila 1910, so v gostilni pri Juretu vrli možje ustanovili gasilsko društvo. Osemnajst se jih je zbralo ob ustanovitvi. Iz zapisnika lahko razberemo, da so delo zastavili zelo resno, saj preberemo v njem naslednje značilno vodilo: „Društvo ni za parado, ampak ima blag, za občino prekorišten in samo človekoljuben namen. Društvo bodi nepristransko-nestransko in pristopno vsakomur, bodisi tega ali drugega političnega mišljenja.“

Prva svetovna vojna in obdobje fašistične okupacije, pomeni vse do konca NOB bolečo zarezo v razvoju slovenskih društev in organizacij, tudi na Pivki. Italijanske fašistične oblasti so iz praktičnih razlogov dopuščale le gasilsko dejavnost, ki so jo strogo nadzirale. Splošno navdušenje po osvoboditvi, je pomenilo velik razmah gasilstva v vseh treh vaseh. Kulturna dejavnost, tako značilna za prva povelja leta, je na žalost tudi na Zgornji Pivki kmalu zamrla. Ostali so le gasilci, kot edina organizirana društvena dejavnost.

Kako pa je danes? Z veseljem lahko zapišemo, da je v zadnjih letih čutiti pri ljudeh vse večjo željo po organiziranem delu na različnih interesnih področjih. Gasilec so se pridružili domači pevci, ki so ustanovili pevsko društvo „Kalc“. Na pobudo skupine zanesenjakov, pa je nastalo v lanskem letu društvo za športno rekreacijo „Partizan Mašun“. Velja torej zabeležiti nekaj podatkov o pestri dejavnosti teh društev, saj ni ravno veliko krajevnih skupnosti v naši občini, ki bi se lahko pohvalile s podobnimi uspehi.

Gasilstvo

Po obsegu in neprekinjenosti delovanja velja najprej omeniti gasilce in njihova društva. V KS delujejo tri: PGD v Knežaku in Koritnicah in IGD v tovarni „Javor“ na Baču. Vsa društva dobro skrbijo za svoj podmladek, saj vključujejo v svoje vrste poleg članov tudi mladince in pionirje. V Knežaku in Koritnicah pa tudi ženske. Značilno za vsa tri društva je množičnost, saj vključujejo skupaj okrog 300 članov. Na osnovni šoli v Knežaku pa deluje društvo „Mladi gasilec“, ki skrbi predvsem za vzgojo najmlajših, ki se potem vključijo v delo društev po vaseh. V letošnjem letu so v svoje delo vključili pionirje tudi v IGD na Baču, tako da se v vseh treh vaseh ni bati za bodočnost gasilstva. Društva so zadovoljivo tehnično opremljena, imajo svoje domove in vozila. Rezultati njihovega dela se kažejo tudi na občinskih in regijskih tekmovanjih, kjer v vseh starostnih kategorijah dosegajo zelo dobre

rezultate. Posebej to velja za koriško društvo. Društva skrbijo tudi za svoje starejše člane, gasilce — veterane. Nekaj podatkov bo najbolje ilustriralo dejavnost posameznih društev.

PGD KNEŽAK deluje neprekinjeno že 75 let. V svojih vrstah vključuje 138 članov vseh kategorij. Leta 1977 so temeljito obnovili staro šolo v Knežaku in jo spremenili v gasilski dom. S prostovoljnim delom, so ob družbeni pomoči pridobili potrebne prostore za svoje delovanje.

PGD KORITNICE. Začetki segajo v leto 1948, ko je pri takratnem lesnem obratu v Koritnicah nastala gasilska četa. Leta 1955 so ustanovili PGD, ki šteje danes 80 članov vseh kategorij. Leta 1981 so na slovesen način otvorili zelo lep gasilski dom, v katerem imajo svoje prostore tudi druge vaskve organizacije. Z velikim entuzijazmom in prostovoljnim delom, so popolnoma prenovili razpadajočo zgradbo nekdanje podružnične šole.

IGD JAVOR BAČ. Na Baču je leta 1948 nastalo najprej prostovoljno društvo, ki se je pozneje spremenilo v industrijsko. Društvo šteje danes 76 članov in pionirjev. V lanskem letu so v okviru tovarne pridobili sodoben gasilski dom.

Pevsko društvo „Kalc“

Nastanku pevskega društva, je pravzaprav botrovalo naključje. Leta 1978, ob zaključku velike vojaške vaje „SNEŽNIK 78“, je bil organiziran miting v Knežaku. Na partizanskem mitingu pač ne gre brez petja, zato so organizatorji na hitro zbrali nekaj pevk in pevcev, ki so zapeli par priložnostnih pesmi. Uspeh tega nastopa, je vzbudil pevce k organiziranemu delu. Pod vodstvom Jožeta Tomšiča, Knežana, ki živi v Zagorju, so začeli nastopati na krajevnih proslavah in prireditvah na splošno zadovoljstvo ljudi, saj je znana resnica, da je domače najbolj zaželeno. Zbor se je začel udeleževati občinskih pevske revij v Harijah in nastopal na prireditvah izven krajevnih skupnosti. Leta 1983 so z ustanovnim občnim zborom postali kneški pevci samostojno kulturno društvo in si nadeli ime: Pevsko društvo „Kalc“ KS Knežak. V lanskem letu so prvič nasto-

pili na reviji „Primorska poje“ v Divači. Uspešen nastop je pomenil vzpodbudo za nadaljnje delo. Navezali so stike z zamejskim zborom „Fantje izpod Grmade“ iz pobratene občine Devin-Nabrežina, ter v lanskem letu skupaj pripravili koncerta v Knežaku in Devinu. Čeprav ima zbor v Knežaku kratko zgodovino, bi težko našli vse nastope, ki so se zvrstili v teh sedmih letih. Razveseljivo je, da so se v zadnjem času številčno okrepili in pomladili, tako da šteje danes zbor 22 pevcev. Ženski del zbora nastopa tudi samostojno. Za letošnje leto so si zadali obsežen program. Pripravljajo se za svoj drugi nastop na reviji „Primorska poje“. Zadnjo nedeljo v marcu, pa bodo v Knežaku organizatorji ene izmed revij, ki združujejo primorske pevce z obeh strani meje.

Društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo „PARTIZAN MAŠUN“

To je najmlajše društvo v krajevni skupnosti, saj je bilo ustanovljeno šele februarja 1984. Kljub temu, pa so rezul-

tati njegovega dela izredno uspešni. Društvo vključuje 189 članov vseh starosti, ki delajo v treh sekcijah: balinarski, nogometni in smučarski. Dobra organizacija in potreba krajanov po telesnokulturnem udejstvovanju, je dala vzpodbudne dosežke. Balinarji sodelujejo v občinski ligi. V kvalifikacijah za slovensko ligo so dosegli 4. mesto. Uspešni so bili tudi nogometaši, ki so po prvem letu sodelovanja v II. primorski ligi pristali v sredini lestvice. Na svojem igrišču na Baču imajo navdušene navijače. Najbolj množična je smučarska sekcija. Z delovnimi akcijami pri pogodzovanju, so si pridobili kombi. Uredili so smučišče na Mašunu in v zimskih počitnicah organizirali smučarski tečaj za najmlajše člane. V načrtu imajo vzgojo smučarskih vaditeljev, ki so pogoj za strokovno delo v klubu. Smučarji dobro sodelujejo tudi z Gozdnim gospodarstvom Knežak, ki upravlja s smučišči na Mašunu. Društvo je v svoj statut zapisalo, da bo sprejelo vsako pobudo za širitev dejavnosti na različnih športnih področjih. Ravno odprtost društva, je porok za njegovo uspešno delovanje.

Tomo Šajn

Iz dela in življenja krajevne skupnosti Rečica

Krajevno skupnost Rečica sestavljajo vasi BRCE, DOBROPOLJE, REČICA, ZAREČJE in ZAREČICA ter zaselek Bubec. Večji del aktivnega prebivalstva je zaposlen in ocenjujejo, da tudi prevladujejo pol kmetje, je pa tudi nekaj pravih kmetov in kooperantov. Pogovorili smo se z nekaterimi predstavniki vasi, ki so bili tako prijazni, da so nam odgovorili na nekaj vprašanj.

KATERE NALOGE STE V ZADNJIH LETIH REALIZIRALI V VAŠI VAŠKI SKUPNOSTI?

— Rolih Jože iz Zarečja je na to vprašanje odgovoril takole: V Zarečju se je najprej uredila kanalizacija, nato smo asfaltirali cesto in končno je v vas pritekla tudi bistriška voda. V zadnjem času smo uspeli tudi urediti prostor za potrebe KS.

— Škrabolje Vladimir iz Rečice pravi, da razen javne razsvetljave, ki je bila nujno potrebna, drugega ni bilo storjenega.

— Primc Leopold iz vasi Dobropolje: V vasi se je asfaltirala cesta in uredila javna razsvetljava.

— Vičič van iz Zarečice trdi, da občina ne prisluhne nobeni prošnji. Pred leti je Plama prispevala 30.000 din za takrat kar precej, kar so vaščani oplemenitili s prostovoljnim delom ter tako uredili cesto in vodovodno omrežje.

— Kljun Adolf iz Brc pravi, da so asfaltirali cesto po vasi. Do vasi je napeljan vodovod, vendar se do danes ni še nihče priključil. Problem je vedno denar, ki ga na Brce vedno težko delimo. Smo pač majhna in odmaknjena vas. Denar, ki pride na KS, se prej razdeli na ostale vasi.

KAJ MISLITE, KATERA NALOGA JE DANES NAJBOLJ PEREČA V VAŠI VASI?

— V zadnjem času se vse več govori o telefonih, da bi uredili vaško razsvetljava, avtobusno postajališče v Rečici, obvezno pa se moramo dogovoriti glede ureditve vaškega smetišča, saj obstaja več divjih smetišč, ki niso v ponos vaščanom — meni Rolih Jože.

— Škrabolje Vlado trdi: Avtobusno postajališče je nujno potrebno. Nikjer v KS nimamo trgovine niti gostinskega lokala. Skrajni čas je, da se to uredi.

— Za vas Dobropolje je najbolj aktualno telefonsko omrežje, pravi Primc Leopold.

— Telefonsko omrežje je enako aktualno v vasi Zarečica, meni Majda Vičič ter dodaja, da bi se plačevanje za šolski kombi lahko znižalo ali ukinilo.

— Kratek je bil Kandare Albin, ki pravi, da je treba za dostop kombanja urediti poljske poti, kajti pšenico je treba tudi požeti. Prelog Franc k temu dodaja še telefonsko omrežje in javno razsvetljava za vas Zarečje.

IN KAKŠNE NAČRTE IMATE ZA NAPREJ?

— Rolih Jože: V vasi se je realiziralo kar precej nalog s komunalnega področja. Premalo pa se je naredilo na področju družbenopolitičnega dela. Ugotavljamo, da nam DPO, delegacije in razne komisije slabo delujejo. Zainteresiranost vaščanov za delo v KS vedno bolj upada. Nismo zadovoljni tudi na področju samozaščitnega obnašanja krajanov. Vse to so naloge, katerim bo v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti.

— Štiriinosemdesetletni Boštjančič Jože iz Brc pravi takole: „Mi Brcaji, Zarečičani, Zarečani in Dobropoljci smo se zelo dobro ujemali med seboj, še ko smo skupaj „furali“ s konji. Danes pa, ko so na razpolago avtomobili, se vse manj poznamo. Srečujemo se le na voličih.“

— Kljun Adolf: Lahko je imeti načrte, samo kako jih uresničiti? Veoliko njih pozablja, da obstaja na Brcah Jugoslavija

— Obstaja možnost, da uredimo avtobusno postajo pri Zareškem mostu, pa čeprav bi morali poseči v svoj žep, pravi Vrh Jadran.

— Upam, da bomo napeljali javno razsvetljava, ki jo tako nujno potrebujemo. Poglejte mesto, kako je razsvetljeno! Kaj pa naša Zarečica? Tako se sprašujeta Majda in Ivan Vičič.

Vsi so bili več ali manj enotnega mnenja, da je mladina zastavljena. Ugotavljajo namreč, da imajo v vsaki KS prostore, ki so namenjeni mladini, le v KS Rečica tega nimajo urejenega. Odnos širše družbene skupnosti pa tudi ni tak, kot bi moral biti.

„ALI MENITE, DA SO VAŠKE SKUPNOSTI ZADOVOLJNE Z DELOM IN REZULTATI V KS? “ smo vprašali predsednika KK SZDL — Urha Jadrana.

„Menim, da niso. Tukaj je pet vasi, ki so tudi oddaljene. Zainteresiranost vaščanov, da se udeležujejo sestankov, ki so ponavadi v Zarečju, je vse manjša in manjša. Ljudje postajajo vse bolj in bolj zadržani, kmetje preveč zaposleni s svojim delom, prisotnost na sestankih se ne plačuje, zato nastajajo tudi težave pri delu in odločanju.“

Za konec smo nekaj vprašanj postavili predsedniku sveta KS Rečica Stanku Rutarju.

„KAKO JE KAJ Z MELIORACIJO IN KOMASACIJO V KS REČICA? “

Vaščani v Zarečju niso bili zainteresirani za komasacijo. Razlogov za to je vsekakor več. Omenil bi dva, ki se mi zdita najpomembnejša. Eden je bil prav gotovo pomanjkljiv pristop nosilca komasacije, Hmezada oziroma KZ Ilirska Bistrica. Sem spada tudi del njenih pospeševalcev. Drugi razlog, prav tako pomemben je, da so na vaščane vplivale nepravilne oziroma pomanjkljive informacije o slabih rezultatih komasacije drugod. Zato nosijo del krivde tudi DPO KS Rečica. No, melioracija se kljub vsem težavam predvideva še v letošnjem letu.“

„KATERA DELA SO PREDVIDENA V LETOŠNJEM LETU? “

„Trenutno so v teku ureditvena dela javne razsvetljave in kanalizacije v Zarečici. Ureditev javne razsvetljave v Zarečju bo predvidoma realizirana v letošnjem letu. Prav tako načrtujemo v letošnjem letu ureditev in napeljavo vodovodnega omrežja v Brcah.“

„IN KAJ NAM LAHKO POVESTE ZA KONEC? “

„Osnovna naloga za celo KS Rečica je prav gotovo napeljava telefonskega omrežja. KS Rečica je ena od dveh KS v občini, ki nima niti enega telefonskega priključka. V prvi fazi planiramo, da bi v letošnjem letu začeli z deli za napeljavo telefonskih priključkov v Rečici in Dobropoljah vsaj tistim interesantom, katerim gre glavni telefonski kabel po dvorišču. Za takšno rešitev so dane tudi objube s strani PTT podjetja iz Postojne.“

MENIM, ČE BI BILA V TAKŠNIH PRIMERIH KRAJEVNA SKUPNOST DELEŽNA VEČJE PODPORE ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI, BI BILI VAŠČNI VELIKO VEČ RIPRAVLJENI POMAGATI PRI REŠEVANJU KRAJEVNE PROBLEMATIKE, BODISI Z DELOM ALI Z DENARJEM.

Velika naloga nas prav gotovo čaka pri evidentiranju kadrov za bodoče odgovorne funkcije v organih KS. Kakšne ljudi bomo izbrali od tega je odvisno nadaljnje uspešno delo in življenje KS. Toliko iz KS Rečica.

Za konec se vsem, ki ste odgovarjali na naša vprašanja, najlepše zahvaljujemo.

Jože Jeršinovič

Micka, z drobnim inventarjem sva končala, zdaj pa predlagam, da narediva še inventuro „osnovnih“ sredstev, najprej pri tebi, potem pa še pri meni.

PROGRAM KINA SVOBODA ILIRSKA BISTRICA

MAREC

16., 17.3.	VOJNE IGRE	ameriški
20.3.	NAJBOLJŠA JAVNA HIŠA V TEKSASU	ameriški
22.3.	ZADNJA GROZLJIVKA	ameriški
23., 24.3.	PROFESORICA FRANCOŠČINE	ameriški
27.4.	ENOROKI BOKSAR	hongkongški
29.3.	MOJE PESMI – MOJE SANJE	ameriški
30., 31.3.	SEKSI IGRE V INTERNATU	ameriški

APRIL

3.4.	BITI ALI NE BITI	ameriški
5.4.	DEKLE IZ TRSTA	italijanski
6., 7.4.	ZELJNATA CORBA	francoski
10.4.	LJUBEZENSKI PARI	ameriški
12.4.	ZAMOLKLI ODMEV	ameriški
13., 14.4.	BOGOVI SO PADLI	ameriški
17.4.	DISCIPLINA BREZ MILOSTI	ameriški
19.4.	GOSPODAR ZMAJ	hongkongški
20., 21.4.	SEKS V VISOKI DRUŽBI	ameriški
24.4.	ANDREJA	kanadski
26.4.	ZVEZDNA POT	ameriški
27., 28.4.	ČLOVEK S SREBRNE REKE	ameriški

MAJ

1., 2.5.	TARZAN IN NJEGOVA ŽENA	ameriški
3.5.	SEKS NA MOTORJU	ameriški
4., 5.5.	BEG V ZMAGO	ameriški

Obvestilo

Društvo invalidov II. Bistrica obvešča vse invalide, da smo dobili nove pisarniške prostore v Ilirski Bistrici, Bazoviška ulica 3. O uradnih urah vas bomo naknadno obvestili. Nadalje obveščamo vse invalide, da smo zanje uredili brezplačno pravno pomoč. Pravna pomoč bo vsako sredo od 5. ure popoldne dalje na sedežu Občinske konference sindikatov Ilirska Bistrica, 2. nadstropje, hodnik levo.

Sejmišče – kje in kdaj?

PRETIRANEGA ADMINISTRATIV-
NEGA DELA NAM SICER NI
USPELO ZMANJŠATI...

IZDAL: KK SZDL Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica
Glasilo izhaja občasno

GLAVNI IN
ODGOVORNI UREDNIK: Popit Ivan

UREDNIŠKI ODBOR: Franc Munih, Vojko Čeligoj,
Boža Rozman, Zmago Trebec,
Dimitrij Bonano
FOTO: Emil Maraž, Vojko Čeligoj, P. Nikolič
OBLIKOVALEC: Edvard Seles
NAKLADA: 1000 izvodov
RAZMNOŽIL: Edvard Usenik, Kadilnikova 8,
Ljubljana

Glasilo je po 6. točki 1. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju Sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72, prosto plačila prometnega davka.